

OPSCHRIFT

Vergadering van 23 september 2013

Besluit nummer: 2013_GR_00893

Onderwerp:

Afsprakennota Vrijetijdsparticipatie 2014-2019 - Goedkeuring

Beknopte samenvatting:

Er wordt voorgesteld om de Afsprakennota Vrijetijdsparticipatie 2014-2019, met het oog op de aanvraag van subsidie in het kader van artikel 22 van het Vlaamse Participatiedecreet, goed te keuren.

Het college vraagt hierover advies aan de Cultuurraad en de gemeenteraad wordt uitgenodigd van het advies van de Cultuurraad kennis te nemen alsook om de Afsprakennota Vrijetijdsparticipatie 2014-2019 goed te keuren.

Bevoegd: Annelies Storms

Betrokken: Elke Decruynaere, Resul Tapmaz, Rudy Coddens

Bestemd voor:

- Commissie Cultuur, Sport en Feesten

DE GEMEENTERAAD

AANHEF

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

Het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, artikel 43, §1.

De beslissing wordt genomen op grond van:

Het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, artikel 2.

Het Participatiedecreet van 18 januari 2008, artikel 22, §2.

Ingewonnen advies/adviezen:

- cultuurraad

Bijgevoegde bijlage(n):

- Afsprakennota
 - rapport evaluatietraject afsprakennota vrijetijdsparticipatie 2009-2013 (informatief)
 - omzendbrief trekkingsrecht lokale netwerken 2014-2019 (informatief)
 - bijkomende mail bij omzendbrief trekkingsrecht (informatief)
-

MOTIVERING

Volgende feiten gaan aan de beslissing vooraf:

In het kader van artikel 22 van het decreet van 18 januari 2008 van de Vlaamse Gemeenschap, houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport (Participatiedecreet) ontving de Stad Gent een jaarlijkse subsidie van 149.175 euro voor het lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede, voor de periode 2009-2013 en de uitvoering van de lokale afsprakennota vrijetijdsparticipatie. Om opnieuw een subsidie te kunnen ontvangen voor de periode 2014-2019 moet de Stad Gent vanuit het lokale Netwerk vrijetijdsparticipatie voor mensen in armoede een afsprakennota opmaken en een nieuwe subsidieaanvraag indienen.

Voor de periode 2014-2019 werd het jaarlijkse trekkingsrecht voor de Stad Gent vastgelegd op 169.650 euro (omzendbrief van de Vlaamse administratie, lokaal cultuurbeleid van 21/09/2012 in bijlage).

In de schoot van het Netwerk Vrijetijdsparticipatie Gent werd een nieuwe Afsprakennota Vrijetijdsparticipatie voor de periode 2014-2019 voorbereid. Conform de bepalingen van het Participatiedecreet gebeurde de opmaak vanuit een breed draagvlak met betrokkenheid van actoren uit de cultuur-, sport-, jeugd- en sociale sector en met een actieve inspraak van de mensen in armoede uit diverse verenigingen waar armen het woord nemen. Aan de opmaak van de nieuwe afsprakennota ging een intensief evaluatietraject over de uitvoering van de afsprakennota 2009-2013 vooraf. Het rapport van dit evaluatietraject, met een uitgebreid hoofdstuk conclusies en aanbevelingen voor de volgende afsprakennota wordt gevoegd in bijlage. Bijkomend konden de betrokken actoren op basis van een stemformulier hun prioriteiten voor de volgende afsprakennota kenbaar maken.

Deze beslissing wordt genomen om volgende redenen:

Om aanspraak te kunnen maken op de subsidie van 169.650 euro in het kader van artikel 22 van het decreet van 18 januari 2008 van de Vlaamse Gemeenschap, houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport (Participatiedecreet) voor het lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie voor de periode 2014-2019 moet de Stad Gent vanuit het lokale Netwerk Vrijetijdsparticipatie voor mensen in armoede een afsprakennota opmaken en deze samen met een nieuwe subsidieaanvraag indienen bij de Vlaamse Gemeenschap. Het Netwerk Vrijetijdsparticipatie heeft in zijn vergaderingen van 3 en 24 juni 2013 deze afsprakennota opgemaakt en besproken en legt deze nu ter goedkeuring voor aan de gemeenteraad van Stad Gent en het Vast Bureau en de Raad van het OCMW.

De afsprakennota beschrijft uitvoerig

- een omgevingsanalyse over de stad en haar inwoners, de armoedeproblematiek en de vrijetijdsparticipatie
- visie en uitgangpunten van de afsprakennota en het netwerk
- de voorgenomen acties en initiatieven voor de periode 2014-2019
- de structuur van het netwerk, de partners en hun rol.

Volgende partijen werden betrokken bij de Afsprakennota: de Stad Gent, het OCMW, De Zuidpoort vzw, SIVI vzw, de Beweging van Mensen met een Laag Inkomen en Kinderen vzw, KRAS vzw en Samenlevingsopbouw Gent vzw. Dit zijn enerzijds de verplichte partners conform het Participatiedecreet en anderzijds de meest representatieve organisaties voor de doelgroep van mensen in armoede. Deze zijn allen medeondertekenaar van de Afsprakennota.

De Afsprakennota Vrijetijds participatie kadert in het bredere Gentse beleidskader en geeft uitvoering aan een aantal doelstellingen van het strategisch meerjarenplan 2014-2019. Het Participatiedecreet valt echter niet onder het Planlastdecreet; bijgevolg moet de afsprakennota niet worden opgenomen in de BBC. (kopie van de mededeling op de website van Demos in bijlage).

De Afsprakennota wordt gevoegd bij het aanvraagdossier voor de subsidie in het kader van artikel 22 van het Participatiedecreet en ingediend bij de bevoegde ambtenaar van de Vlaamse Gemeenschap op uiterlijk 1 oktober 2013.

Het ontwerp van Afsprakennota wordt voor advies voorgelegd aan de Cultuurraad.

Deze beslissing wordt genomen rekening houdend met volgende adviezen:

- cultuurraad
Het advies is gunstig.

**Op voorstel van het college van burgemeester en schepenen
Beslist het volgende:**

VOORSTEL

Artikel 1:

Neemt kennis van het advies van de Cultuurraad over het ontwerp van Afsprakennota Vrijetijds participatie 2014-2019 in het kader van de subsidieaanvraag in toepassing van artikel 22 van het decreet van 18 januari 2008 van de Vlaamse Gemeenschap, houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport (Participatiedecreet).

Artikel 2:

Keurt goed de Afsprakennota Vrijetijds participatie 2014-2019, met inbegrip van

- de visie en uitgangspunten
- structuur en samenstelling van het Netwerk Vrijetijds participatie
- de voorgenomen acties en initiatieven

en overeengekomen tussen de Stad Gent, OCMW-Gent, De Zuidpoort vzw, de Beweging van Mensen met een Laag Inkomen en Kinderen vzw, SIVI vzw, KRAS vzw en Samenlevingsopbouw vzw, zoals gevoegd in bijlage die integraal deel uitmaakt van deze beslissing,

alsook de Afsprakennota Vrijetijds participatie 2014-2019 toe te voegen aan de subsidieaanvraag in toepassing van artikel 22 van het Decreet van 18 januari 2008 van de Vlaamse Gemeenschap, houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport (Participatiedecreet).

BIJKOMENDE INFO BIJ HET BESLUIT

Cultuur en Sport — Cultuurparticipatie

Dit besluit kadert in volgende activiteit: *Ondersteunen en stimuleren van de cultuurparticipatie*

van doelgroepen dmv drempelverlagende instrumenten, methodieken en praktijken

Visum van de financieel beheerder:

Het visum nummer 2013100398 werd verleend op 23/08/2013

Financiële informatie:

Voorgestelde uitgaven:

De Stad Gent en OCMW engageren zich samen om gedurende de periode 2014-2019 jaarlijks minimaal het dubbele van het trekkingsrecht in te brengen, meer bepaald 339.300 euro.

Verwachte ontvangsten:

Door indiening van de Afsprakennota, en op voorwaarde van de aanvaarding van de Afsprakennota Vrijtijdsparticipatie Gent 2014-2019 voor subsidiëring door de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, maakt de stad Gent in het kader van artikel 22 van het Participatiedecreet voor de periode 2014-2019 aanspraak op een jaarlijkse subsidie van 169.650 euro.

BIJLAGEN DIE INTEGRAAL DEEL UITMAKEN VAN HET BESLUIT

- Afsprakennota

Stad Gent

Afsprakennota Vrijetijdsparticipatie

2014 – 2019

Tussen

1. De Stad Gent, met zetel te 9000 Gent, Botermarkt 1, hier vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen, voor wie hier tekenen

mevrouw Annelies Storms, schepen van Cultuur, Toerisme en Evenementen
mevrouw Elke Decruynaere, schepen van Onderwijs, Opvoeding en Jeugd
de heer Resul Tapmaz, schepen van Welzijn, Gelijke kansen, Gezondheid en Sport
de heer Rudy Coddens, schepen van Seniorenbeleid, Werk en Armoedebestrijding
de heer Paul Teerlinck, stadssecretaris,
In uitvoering van het collegebesluit d.d. (datum) 2013

hierna genoemd “de Stad”

2. het OCMW Gent, met zetel te 9000 Gent, Onderbergen 86, hier vertegenwoordigd door

de heer Rudy Coddens, voorzitter OCMW
de heer Luc Kupers, secretaris OCMW
In uitvoering van het besluit van het Vast Bureau van het OCMW d.d. (datum) 2013

hierna genoemd “het OCMW”

3. de verenigingen waar armen het woord nemen:

De Zuidpoort vzw, met zetel te 9000 Gent, Rerum-Novarumplein 25 hier vertegenwoordigd door de heer Diederik Janssens, voorzitter

Beweging van Mensen met een Laag Inkomen en Kinderen vzw (BMLIK), met zetel te 9000 Gent, Nieuwebosstraat 3, hier vertegenwoordigd door mevrouw Lieve De Grande, voorzitter

SIVI vzw, met zetel te 9040 Gent, Jos Verdegemstraat 19, hier vertegenwoordigd door mevrouw Odette Soens, afgevaardigd bestuurder

KRAS vzw, met zetel te 9000 Gent, Sint-Salvatorstraat 30, koepel van armoedewerkingen in groot-Gent, als vertegenwoordiger van de aangesloten KRAS-diensten, hier vertegenwoordigd door mevrouw Myriam De Bremme, bestuurder

Samenlevingsopbouw Gent vzw, met zetel te 9000 Gent, Blaisantvest 70, als de vertegenwoordiger van De Gentse Overlegtafel (GOT) met de erkende verenigingen waar armen het woord nemen, hier vertegenwoordigd door mevrouw Lut Vael, coördinator

Wordt overeengekomen om vanuit het Netwerk Vrijetijdsparticipatie Gent opgericht bij besluit van de gemeenteraad op 26 september 2008 de vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede te bevorderen, de lokale afsprakennota vrijetijdsparticipatie 2014-2019 zoals hieronder verder omschreven uit te voeren en

hiervoor het trekkingsrecht uit het Vlaamse Participatiedecreet meer bepaald 169.650 EUR aan te wenden;

De Stad en het OCMW engageren zich om gedurende de periode 2014-2019 jaarlijks minimaal het dubbele van het trekkingsrecht in te brengen, meer bepaald 339.300 EUR.

Onder voorbehoud van:

- de jaarlijkse goedkeuring van het budget van de Stad;
- de jaarlijkse goedkeuring van het budget van het OCMW;
- de aanvaarding van de Afsprakennota Vrijtijds participatie Gent 2014-2019 voor subsidiëring door de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;
- wijzigingen door de Vlaamse overheid in het Participatiedecreet van 18 januari 2008, artikel 22 en in het uitvoeringsbesluit van 18 juli 2008, artikel 19 tot 26, met betrekking tot de voorwaarden voor het lokale netwerk vrijtijds participatie, de afsprakennota en het jaarlijkse trekkingsrecht.

Deze afsprakennota wordt gevoegd bij de subsidieaanvraag in toepassing van artikel 22 van het decreet van 18 januari 2008 van de Vlaamse Gemeenschap, houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport, verder het Participatiedecreet genoemd.

1. De lokale context: situering¹

De stad Gent en de Gentse bevolking

Gent wordt gekenmerkt door een stedelijke context. Binnen de 13 Vlaamse centrumsteden is Gent, samen met Antwerpen, één van de 2 grote steden in Vlaanderen. Met 250.000 inwoners mag Gent zich hooguit een middelgrote stad noemen. Charles Landry, internationaal stedenconsulent, noemt Gent een ‘pocket sized metropolis’: een zeldzame combinatie van de intimiteit van een kleine stad en de openheid van een metropool. Vier vijfde van de Gentenaars is fier op zijn stad en bijna de helft heeft vertrouwen in het stadsbestuur. Van de dertien centrumsteden staat Gent hiermee in de kopgroep.

Het aantal inwoners in Gent stijgt. Er is een ononderbroken stijging van 224.042 inwoners in 1999 tot 247.941 inwoners in 2012. Sinds 1999 is de totale bevolking met 10% gegroeid en volgens prognoses zal ze blijven toenemen tot 15% tegen 2018. Deze stijging is te danken aan de natuurlijke groei en het positief migratiesaldo.

De ‘officiële’ Gentse bevolking blijft toenemen. Elk jaar worden er een duizendtal meer Gentenaars geboren dan er sterven. Maar dat verklaart niet volledig de aangroei van de stadsbevolking. Gent trekt ook inwoners aan van buiten de stadsgrenzen. Dit zijn vooral twintigers. Gent heeft een groot aanzuigeffect op deze leeftijdsgroep. De groei is ook te danken aan de niet-Belgen. Er komen meer niet-Belgen naar Gent dan er uit Gent vertrekken. Die aangroei wordt voor een deel getemperd door de Belgen, waarvan er meer uit de stad vertrekken dan er naar Gent komen. Maar het uiteindelijke saldo blijft positief: Gent telt steeds meer inwoners.

De instroom van niet-Belgen heeft als onvermijdelijk gevolg dat Gent ‘verkleurt’. De groep ‘Etnisch Culturele Minderheden’ blijft aangroeien. Bijna één inwoner op vijf valt onder deze definitie, met als meest voorkomende origines Turkije, Bulgarije en Marokko. De groep etnisch-culturele minderheden is in tien jaar sterk toegenomen, van 27.755 naar 46.647 personen.

In Gent heeft 12% van de bevolking niet de Belgische nationaliteit. Indien we de definitie uitbreiden naar Etnisch-Culturele Minderheden dan spreken we momenteel over 19% uit van de Gentse bevolking. In 2001 bedroeg dit nog 12%. Bijna de helft van de Etnisch-Culturele Minderheden heeft de Belgische nationaliteit.

Voor de groep uit de nieuwe EU-landen kent een groeispurt en is ruim drie keer zo groot geworden. Personen van Bulgaarse en Slovaakse origine staan ondertussen op respectievelijk de tweede en de vijfde plaats in de klassering van meest voorkomende origines. De migratie vanuit de nieuwe EU-landen is opvallend. Voor de toetreding in 2003 waren deze twaalf landen goed voor 7% van het aantal binnenkomsten van vreemdelingen. In 2007 was dit reeds 21%.

In absolute cijfers zijn niettemin de Aziatische en Afrikaanse groepen het sterkst gegroeid. Een opvallende vaststelling is dat binnen de ‘Aziatische groep’, de Turkse groep nog de grootste groep vormt binnen Gent, en de aantallen nemen nog toe, maar van een aangroei in relatieve cijfers is de voorbije tien jaar niets meer te merken, integendeel. Sinds 2010 is de groep met Bulgaarse nationaliteit echter talrijker dan die met Turkse nationaliteit.

Een andere trend is de verjonging van de stad. De bevolking groeit aan, maar de groep 0 tot 2-jarigen groeit nog sneller.

¹ Bronnen: Gent in cijfers 2013, (1) een omgevingsanalyse, (2) Gentenaars en Gentgebruikers, en intern rapport ‘omgevingsanalyse voor strategisch meerjarenplan 2014-2019’.

Gent telt momenteel (=31/12/2011) bijna tienduizend kinderen tot twee jaar. Het aantal geboortes is de voorbije jaren sterk toegenomen en dat resulteert automatisch in een groter aantal peuters. Volgens de prognoses zal die trend zich doorzetten tot 2016, om daarna opnieuw licht af te buigen.

Gent telt momenteel ruim 8.000 kleuters (3 tot 5-jarigen). In 2004 steeg het aantal geboortes, dus zien we de groep kleuters groeien vanaf 2007. In de leeftijdscategorie van het lager onderwijs (6 tot 11 jaar) zijn er momenteel ongeveer 15.000 kinderen met een stijgende trend vanaf 2010. De geboortecijfers laten voorspellen dat deze groep de komende jaren nog groter zal worden.

De leeftijdsgroep van het secundair onderwijs (12 tot 17 jaar) is de voorbije jaren vrijwel even groot gebleven en schommelt rond de 14.500 jongeren. Vermits het totaal aantal inwoners toeneemt, neemt hun aandeel in de totale bevolking af. Er zit niettemin een aangroei aan te komen vanaf 2016.

Van een vergrijzing is daarentegen niet veel te merken. In Gent, zoals in de overige studentensteden, is er enkel sprake van een toename van het aantal ouderen, maar niet van hun aandeel in de totale Gentse bevolking.

Het aantal 65-plussers in Gent neemt lichtjes toe. Dit komt vooral door de stijgende levensverwachting. Bijna 1 op 3 inwoners van Gent is 55 jaar of ouder. Op het totaal aantal Gentenaars zijn er zo'n 5% 80-plussers. Een echte vergrijzing in Gent wordt verwacht vanaf 2017.

Armoede in Gent: indicatoren

De armoede neemt toe in Gent. Twee factoren zijn hier van belang. Door de economische crisis en de stijgende levenskost ondervinden steeds meer mensen betalingsmoeilijkheden. Daarnaast is het aantal immigranten toegenomen. Zij hebben een hoger armoederisico omdat ze vaak achtergesteld worden bij tewerkstelling, onderwijs en huisvesting.

Gent telt veel rechthebbenden op het leefloon, maar neemt voor de overige criteria een eerder gemiddelde positie in ten opzichte van de 13 centrumsteden. De 13 centrumsteden vertonen dan weer slechtere scores dan Vlaanderen. We kunnen dus besluiten dat de toename van de armoede in Gent wijst naar een algemene stedelijke realiteit, veel eerder dan een uitzondering te zijn.

ARMOEDE IN GENT²

	Recent cijfer			evolutie		
	Gent	13 steden	Vlaanderen	Gent	13 steden	Vlaanderen
Huishoudens met betalingsmoeilijkheden	14,5	15,3	/		0-meting	
% gerechtigden op leefloon (2006-2011)	36,0	21,0	9,0	+8,0	+4,0	-1,0
per duizend inwoners						
Fiscale inkomens beneden de	20,5	20,50	19,0	/	/	/

² Bron: Gent in cijfers 2013, een omgevingsanalyse, p 18

ARMOEDE IN GENT

kritische grens
(<20.000
gezaamenlijk
inkomen) (2008)

%

Verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering (2008-2011)	16,4	17,0	12,7	+1,2	+1,8	+0,3
--	------	------	------	------	------	------

%

Personen met overmatige schuldenlast (2006-2011)	4,0	3,8	2,8	+0,1	+0,1	+0,1
--	-----	-----	-----	------	------	------

%

Voor de indicatoren die peilen naar **bevolkingsgroepen met een verhoogd armoederisico**, kan gesteld worden dat:

De aandelen van de alleenstaanden en alleenstaande ouders gestabiliseerd zijn in de periode 2008-2012. Het aandeel alleenstaande ouders was al ruimere tijd gestabiliseerd, maar het aandeel alleenstaanden is pas stabiel geworden vanaf 2008. Deze beide groepen blijven echter wel groot qua omvang: samen staan ze voor maar liefst +/- 51 % van de huishoudens.

De groep etnisch-culturele minderheden blijft toenemen, met 2,1 % op 2 jaar tijd (van 15,4 % in 2008 naar 17,5 % in 2010). De groei van deze groep is het laatste jaar wat minder groter geworden, anno 2012 staan de etnisch-culturele minderheden voor net geen 19 % van de Gentse bevolking.

De werkloosheidsdruk van langdurige en oudere werkzoekenden zijn gestabiliseerd tussen 2011 en 2012, de jongere werkzoekenden vertonen een licht stijgende trend tussen 2011 en 2012. De werkloosheidsdruk naar herkomst vertoont voor alle groepen een stabiel of dalend verloop tussen 2011 en 2012.

De groep preciaire senioren, die via de indicator rond het GIB/IGO wordt in kaart gebracht, kent een daling tussen 2009 en 2010.

Het aandeel personen met een recht op een tegemoetkoming voor personen met een handicap is in de periode 2007-2009 stabiel gebleven. Op 1 januari 2009 kregen 4.970 inwoners van Gent een tegemoetkoming aan personen met een handicap van de FOD Sociale Zekerheid. Dit is 2% van de Gentse bevolking. De werkzaamheidsgraad van personen met een handicap ligt in Vlaanderen duidelijk onder gemiddelde. Hun inkomen is lager dan dat van de Gentse bevolking. Daarbij komt dat bijna 4 op 10 van hen aangeeft veel tot heel veel uit te geven aan medische kosten. 21% verklaart dat dit inkomen niet volstaat om comfortabel te kunnen leven.

Het aandeel van de leerlingen met een schoolse vertraging in het 5de leerjaar kent een licht dalende trend en bedraagt voor het schooljaar 2010 – 2011 iets meer dan 27 %.

Het aandeel van de bevolking dat altijd met een persoonlijk gezondheidsprobleem kampt is stabiel gebleven over de periodes 2003 – 2006 – 2010. Het aandeel van de bevolking met een slecht psychisch welbevinden is tussen 2003 en 2006 significant afgenomen om in 2010 stabiel te blijven.

Voor 2009 zijn er 32 kandidaat huurders sociale huisvesting per 1000 inwoners. De trend van deze indicator is stijgend.

De indicatoren die bevolkingsgroepen vatten die **daadwerkelijk met expliciete aspecten van armoede worden geconfronteerd**, geven het volgende beeld.

De indicator rond leefloon en equivalent leefloon (= levensminimum) evolueert van 19 per 1000 inwoners in 2008 naar 18 per 1000 inwoners in 2012.

Het aantal (ingezette procedures voor) uithuiszettingen per 1000 inwoners vertoont een stijging tot 7,7 uithuiszettingen per 1000 huishoudens in 2010.

Het aantal ‘mensen zonder wettig verblijf’ is geteld aan de hand van de regeling van de ‘medische kaart’ van het OCMW. We kunnen stellen dat er in 2011 minstens 2187 personen zonder wettig verblijf waren. Dit aantal is een onderschatting.

Het aantal dossiers budgethulpverlening (zonder schulden) is - na een initiële daling tussen 2007 en 2008 - stabiel gebleven vanaf 2008. Het aantal dossiers bedraagt 3,2 per 1000 inwoners in 2010. Deze indicator is stabiel gebleven tussen 2008 en 2010. Het aantal dossiers schuldhulpverlening is na de grote stijging tussen 2007 en 2008 blijven toenemen. Vanaf 2008 is de toename echter minder groot. Het aantal dossiers bedraagt 16 per 1000 inwoners in 2010. Deze indicator is toegenomen tussen 2008 (12,6 dossiers per 1000 inwoners) en 2010.

Het aandeel kansarme³ geboortes in Gent is sinds 2004 blijven toenemen. In Gent is in 2011 bijna 1 op 5 geboortes een geboorte in een kansarm gezin.

Vrijetijd in Gent: aanbod en participatie

Het culturele landschap in Gent is ruim en divers. Cultuurparticipatie kan je opdelen in vijf hoofdcategorieën: podiumkunsten, bioscoopbezoek, erfgoedactiviteiten, musea en tentoonstellingen en muziekvoorstellingen. In Gent zijn er heel wat podiumvoorstellingen en tentoonstellingen; in 2011 waren er 304 cultuurevenementen per 10.000 inwoners. Gent is hiermee een van de koplopers in Vlaanderen. De meeste cultuurinstellingen in een cultuurgrootstad (Gent, Antwerpen en Brussel) rekruteren publiek uit een bredere regio in vergelijking met de voorstellingen in overige gemeenten.

Twee derde van de Gentenaars heeft in 2011 minstens één podiumvoorstelling bijgewoond. Gentenaars gaan het liefst naar concerten, gevolgd door theatervoorstellingen en dans. Meer dan de helft van de Gentenaars heeft in 2011 minstens één concert bijgewoond, ruim vier op de tien heeft een theatervoorstelling bijgewoond en twee op de tien ging naar een dansvoorstelling.

Gent telt drie bioscoopcomplexen en een filmzaal van de Universiteit Gent. Twee op drie Gentenaars heeft in 2011 de bioscoop bezocht.

De Gentse Museumfolder 2010 toont dertig adressen van musea; zeven daarvan behoren tot de Vlaamse categorie. 73% van de Gentenaars bezocht in 2011 minstens één museum, tentoonstelling of historische plaats. Bij een klantenbevraging van de Gentse musea blijkt dat 95% van de bezoekers tevreden of zeer tevreden is over het museum in zijn geheel.

Gent telt talrijke cultuurhuizen die een brede waaier aan muziekvoorstellingen aanbieden. In 2010 vonden er in Gent 160 culturele activiteiten per 10.000 inwoners plaats. Gent scoort in vergelijking met het gemiddelde voor alle Vlaamse centrumsteden hoog wat betreft het aandeel klassieke muziek (meer dan 10% van het totaal aanbod). 65% van de Gentenaars heeft in 2011 een plein-, parkevenement of zomerfestival bezocht.

³ Volgens Kind en Gezin is kansarmoede 'een toestand waarbij mensen beknot worden in hun kansen om voldoende deel te hebben aan maatschappelijk hooggewaardeerde goederen, zoals onderwijs, arbeid, huisvesting. Het gaat hierbij niet om een eenmalig feit, maar om een duurzame toestand die zich voordoet op verschillende terreinen, zowel materiële als immateriële'. Uit deze definitie werden zes toetsingscriteria afgeleid. Wanneer er op 3 of meer van deze toetsingscriteria zwak wordt gescoord, dan wordt het gezin als kansarm beschouwd.

De Stedelijke Openbare Bibliotheek is de drukst bezochte cultuurinstelling van Gent. 75.000 actieve lezers maken gebruik van de hoofdbibliotheek en de 14 filialen realiseren daarbij op jaarbasis 2 miljoen uitleningen en internetzessies. De hoofdbibliotheek kenmerkt zich echter in toenemende mate door andere vormen van gebruik, die niet gevat worden in de traditionele uitleencijfers.

De tevredenheid over het cultuuraanbod bij de Gentenaars is groot: 87% van de Gentenaars is in 2011 tevreden over het culturele aanbod, zoals schouwburg, museum, bioscoop... De tevredenheid is licht toegenomen in vergelijking met 2008 (85%). Dit is dus de mening van de Gentenaars. Toch vertonen de participatiecijfers, naar analogie met de cijfers voor Vlaanderen, een dalende trend.

Sport heeft een meer pluriform karakter gekregen en is niet enkel een vrijetijdsaangelegenheid. De sportindustrie groeit en het maatschappelijk belang neemt steeds toe. Die pluriformiteit is ook weerspiegeld in de cijfers: 47% van de Gentenaars doet regelmatig actief aan sport; 42 % heeft het afgelopen jaar één of meerdere sportevenementen bijgewoond.

Gent beschikt over een uitgebreide sportinfrastructuur met sporthallen, zwembaden en openluchterreinen. De private accommodaties die daar bovenop komen, maken het aanbod vrij volledig (fitness, bowling, ijspiste...). Gent telt ook enkele 'Sportschuren', die in de eerste plaats bestemd zijn voor bewoners en verenigingen uit de onmiddellijke buurt. De sportschuren bevinden zich allemaal in de 19de-eeuwse gordel, waar een absoluut tekort heerst aan sportinfrastructuur. Daarnaast zijn er ook nog veel sportzalen die deel uitmaken van de schoolinfrastructuur en die buiten de schooluren door sportclubs gebruikt worden. De bezetting van de diverse accommodaties is zeer hoog. De vraag blijft groter dan het bestaande aanbod.

Gent heeft een uitgebreid aanbod aan sportactiviteiten. Zowel in clubverband (recreatief en competitief) als voor de 'anders-georganiseerde' sporter (o.a. de sportkampen, initiatiecurzussen en initiatieven die dicht bij de buurtbewoners staan). Deze initiatieven kennen een hoge bezettingsgraad en er is een voortdurende vraag naar meer.

Een kwart van de Gentenaars neemt regelmatig deel aan de activiteiten van een sportvereniging. Drie kwart van de Gentenaars is tevreden over het sportaanbod. Drie op tien Gentenaars vernoemt sport (wandelen, fietsen, andere sporten) als belangrijkste vrijetijdsactiviteit. 44% zegt regelmatig te wandelen of te fietsen en 20% beoefent regelmatig andere sporten buiten clubverband.

Gent heeft een groot en divers aanbod aan jeugdwerkinitiatieven.

Eind 2012 waren er in totaal 156 jeugdwerkinitiatieven door de Stad erkend. Daarvan zijn er meer dan 60 jeugdbewegingen, een 30-tal speelpleinwerkingen, atelierwerkingen alsook diverse jeugdhuizen en jongerenbewegingen. In totaal tellen die samen meer dan 16.000 leden. Jeugdbewegingen alleen al zijn goed voor een bereik van een kleine 7.500 kinderen en jongeren. De speelpleinwerkingen bereiken meer dan 2.800 kinderen en de jeugdhuizen tellen samen zo'n 650 leden. Verder zijn er ook diverse kamporganisatoren en landelijke verenigingen die in Gent een uitvalsbasis hebben en zich ook richten naar de Gentse kinderen en jongeren.

Een belangrijke partner in de realisatie van het jeugdwerkeraanbod zijn de jeugd welzijnswerkingen. Vzw Jong, vzw Habbekrats en vzw 't Leebeekje organiseren wekelijks een divers aanbod voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren. Ze bereikten in 2012 iets meer dan 4.000 kinderen en jongeren in 30 kinder-, tiener-, meisjes- en jongerenwerking. Daarnaast staat vzw Jong ook in voor het uitbaten van 7 buurtspeel-o-theken. Ouders kunnen er terecht voor het ontlenen van spelmaterial voor hun kinderen en uitwisselen over opvoeding. Samen tellen ze meer dan 1.400 actieve leden.

De Jeugddienst ondersteunt het reguliere jeugdwerk maar voorziet daarnaast een complementair vakantieaanbod in diverse wijken. De Grabbelpaswerking organiseert jaarlijks meer dan 160 activiteiten in de diverse vakantieperiodes voor kinderen van 4 tot 12 jaar. Voor de tieners is er het Komafhuis dat tijdens de vakanties een gevarieerd vrijetijdsaanbod voor jongeren van 13 tot 15 jaar aanbiedt. De Prekamjonet en de Pretbisikletten doen elk jaar in de paas- en zomervakantie tientallen pleintjes aan. Verder zijn er ook de Speelse Wijken die buurtspeelpleinwerking in 10 wijken organiseren. In totaal is het stedelijk aanbod goed voor een bereik van meer dan 2800 individuele kinderen.

2. Lokaal Netwerk Vrijetijdsparticipatie in Gent

Afsprakennota 2009-2013

Gent voert sinds 2009 de afsprakennota uit en ontvangt hiervoor een subsidie van 149.175 euro.

Heel veel aandacht ging uit naar het verlagen van de financiële drempel door de ontwikkeling van instrumenten en regelingen voor financiële tussenkomst (1-euro tickets, 80/20-regelingen). Maar ook het netwerk zelf kende een dynamische ontwikkeling en trok vele nieuwe partners aan.

De belangrijkste maatregelen en acties zijn:

- Het netwerk werd uitgebreid en er werden heel wat (nieuwe) partners aangetrokken zowel in de sociale sector (van ong. 30 naar ruim 100 organisaties) als in cultuur, sport en jeugdwerk. De werking van Stad en OCMW werden grotendeels op elkaar afgestemd.
- Sinds juni 2009 is een reglement 80/20 van kracht voor terugbetaling van vrijetijdskosten via verenigingen. Van januari tot juni 2009 was een overgangsregeling van kracht via het Fonds Vrijetijdsparticipatie. Het OCMW continueerde een reeds bestaand systeem voor financiële tussenkomst in vrijetijdskosten.
- In 2009 en 2010 was er een reglement voor projecten vrijetijdsparticipatie voor vzw's. Daarnaast werden middelen voorzien voor projecten van diensten en instellingen van Stad en OCMW (2009-2011). Bestaande projecten van diensten en ondersteuning van de werking en projecten van organisaties werden gecontinueerd (buurtsportprojecten, pretkamionet, ondersteuning aan sociaal-artistieke werkingen, ondersteuning vzw Jong, enz.).
- Vanaf 2009 werd een aanbod 1-euro tickets voorzien voor grote Gentse evenementen. De bestaande projecten en omkadering werden hierin gecontinueerd (o.a. Jouv Sleutel naar het Festival van Vlaanderen). Het aanbod werd gaandeweg uitgebreid.
- De invoering van een vrijetijdspas werd grondig onderzocht, maar doorgeschoven naar de volgende legislatuur en opgenomen in het bestuursakkoord 2014-2019.
- Naast een maandelijkse stuurgroep met de stadsdiensten en een vertegenwoordiger van de verenigingen, werd halfjaarlijks het kernnetwerk georganiseerd met meer stadsdiensten en een groot aantal sociale organisaties. Daarnaast waren er regelmatig infosessies en evaluatievergaderingen. Mensen in armoede konden deelnemen aan de werkgroep 'Vrijetijd voor iedereen'.

Bijlage 1: doelstellingen en resultaten van de afsprakennota 2009-2013.

Het netwerk en de partners bij de uitwerking van de afsprakennota 2009-2013

Het Netwerk betrok bij de werking en bij de uitvoering van de afsprakennota zoveel mogelijk relevante partners uit de cultuur-, sport, jeugd- en sociale sector en diensten van de Stad en het OCMW. Overleg werd zoveel mogelijk toegespitst op concrete samenwerking en het realiseren van de afsprakennota (doe-agenda's). Daarbij werd maximaal gebruik gemaakt van bestaande overlegstructuren.

- De coördinator van het netwerk riep de verschillende vergaderingen samen.
- De stuurgroep kwam maandelijks samen en stuurde de werking van het netwerk aan. Regelmatige punten op de agenda: de 80/20-regeling (erkenning van organisaties en toekenning budgetten, afrekening, vragen en knelpunten), aankoop en distributie van 1-euro tickets, opmaak van voortgangsrapporten en jaarlijkse verantwoordingsnota, opvolging begroting, opvolging dossier vrijetijdspas, projectoproepen en opvolging projecten, vragen en voorstellen van derden, studiedagen en presentaties, enz. Leden: Dienst Cultuurparticipatie (coördinator), Jeugddienst, Sportdienst, Cel Armoedebestrijding, Dienst Sociale Begeleiding en Dienst Communicatie, Samenlevingsopbouw Gent vzw (als vertegenwoordiger van de erkende verenigingen waar armen het woord nemen en KRAS vzw).
- De stuurgroep pleegde op regelmatige basis overleg met de kabinetsmedewerkers van de betrokken schepenen (Cultuur, Sport, Jeugd, Armoede/Welzijn) en de OCMW-voorzitter.
- Het kernnetwerk kwam 1 à 2 keer per jaar samen voor de bespreking van de jaarlijkse verantwoordingsnota en advisering over de belangrijkste dossiers en beslissingen (80/20-regelingen, 1-euro tickets, projectoproepen, vrijetijdspas, begroting, betrokkenheid van doelgroep en sociale organisaties). Leden waren diverse sociale organisaties (12-tal) die een vrij actieve rol opnemen inzake vrijetijdsparticipatie, de leden van de stuurgroep en de doelgroepdiensten van Stad en OCMW (senioren, asiel- en vluchtelingenbeleid, integratie, diversiteit en gelijke kansen ...).
- Voor de distributie van 1-euro tickets werd een samenwerking opgezet tussen de diensten van de stuurgroep, de dienst communicatie van het OCMW en de Stadswinkel. De tickets werden verdeeld via het OCMW aan cliënten (ruim 1000) en sociale organisaties (ruim 100). Er werd een lijst samengesteld met sociale organisaties die de doelgroep mensen in armoede met hun werking bereiken en waarbij maximaal werd gelet op de diversiteit van de doelgroep. De tickets werd aangetrokken via sociale return voor subsidie en andere ondersteuning door de Stad Gent aan evenementen, via giften en aankoop van tickets. Hiervoor werd samengewerkt met een groot aantal organisatoren van cultuur, sport, jeugdactiviteiten en andere evenementen. De lijst met sociale organisaties wordt voortdurend geüpdatet en aangevuld.
- In het kader van het reglement 80/20 zijn ruim 40 organisaties en werkingen erkend en betoelaagd. Deze organisaties worden regelmatig betrokken bij infomomenten en evaluatie van het systeem.
- De sociale organisaties werden in 2010 via een bevraging gedetailleerd in kaart gebracht (doelgroep, werking, vragen, knelpunten). Op die manier kunnen zij efficiënter worden ondersteund en gericht worden betrokken bij andere initiatieven van het netwerk.
- De oproep voor projecten (2009-2011) werd bekendgemaakt bij een groot aantal organisaties uit cultuur-, sport-, jeugd- en sociale sector en bij diensten van de Stad en het OCMW. Voor concrete projecten en initiatieven werden verder op korte termijn diverse samenwerkingen opgezet tussen de meest relevante organisaties.
- Er werden een aantal infosessies georganiseerd voor/met buurtteams, welzijnsoverleg, buurtspport, AGORA (etnisch-culturele diversiteit), de adviesraden voor cultuur, sport, jeugd en personen met een handicap.
- De werkgroep Vrijetijd voor iedereen kwam ongeveer 2à3-maandelijks samen om verschillende thema's inzake vrijetijdsparticipatie (aanbod, de werking van aanbodverstrekkers, drempels en mogelijke aanpak) te bespreken. Aan deze werkgroep nemen mensen in armoede deel uit verschillende verenigingen en sociale organisaties.

Totstandkoming afsprakennota 2014-2019

Van januari tot en met maart 2013 werd, met begeleiding van Demos vzw, een uitgebreid **evaluatie**traject opgezet. Er werden aparte sessies gehouden met mensen in armoede, de sectoren cultuur, sport, jeugd en onderwijs, de sociale sector en met de stuurgroep (stadsdiensten), telkens met een groot aantal partners. Elke sessie werd voorafgegaan door een presentatie van de doelen en resultaten van de lopende afsprakennota. Voor de evaluatie zelf werd gewerkt met vragen, die al dan niet vooraf naar de betrokkenen werden doorgestuurd. Op basis van dit materiaal werden door de stuurgroep conclusies en aanbevelingen geformuleerd.

Op 25 april 2013 werden de bevindingen van het evaluatietraject gepresenteerd aan alle betrokkenen, die via een stemformulier hun prioriteiten voor de nieuwe afsprakennota konden meegeven.

Op basis van de conclusies en aanbevelingen uit de evaluatie en de stemresultaten werd een aantal krijtlijnen voor de **nieuwe afsprakennota** geformuleerd die vervolgens met een werkgroep werden bediscussieerd gedurende 2 sessies. Alle pro en contra's, vragen en bemerkingen werden genoteerd, alsook ideeën en voorstellen voor concrete uitwerking. Op die manier groeide een brede consensus over de nieuwe acties en een draagvlak voor de uitvoering ervan.

Het ontwerp van de nieuwe afsprakennota werd vervolgens nog teruggekoppeld naar de verenigingen die de afsprakennota mee ondertekenen (juli).

Op basis van de afsprakennota wordt door de Stad, Dienst Cultuurparticipatie het aanvraagdossier opgemaakt voor de Vlaamse subsidie in het kader van het Participatiedecreet, artikel 22. Het subsidiedossier wordt ingediend bij de Vlaamse Gemeenschap ten laatste op 1 oktober 2013 en vraagt een erkenning voor de periode 2013-2019.

Van het evaluatietraject is een uitgebreid rapport beschikbaar.

Bijlage 2: conclusies en aanbevelingen van het evaluatietraject.

Bijlage 3: lijst participanten aan het evaluatietraject en de werkgroep nieuwe afsprakennota.

3. Visie op vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede⁴

Vrijetijdsparticipatie is een recht voor iedereen.

Iedereen heeft nood aan ontspanning om te kunnen functioneren als mens. Mensen in armoede staan onder veel spanning en stress en hebben het daarom juist nodig om te kunnen ontspannen om de dagdagelijkse berg van problemen aan te kunnen. Vaak krijgen zij daartoe niet de kans. Sensibilisering van beleid, sociale sector en aanbodverstrekkers blijft daarom een opdracht van het netwerk.

Alle mensen in armoede in Gent moeten op een gelijke manier behandeld worden, ongeacht de herkomst van hun inkomen en zonder onderscheid of iemand cliënt is van het OCMW of lid is van een vereniging of sociale organisatie.

Rekening houden met diversiteit van de doelgroep

De doelgroep mensen in armoede is divers zowel naar aard van armoedethematiek, (generatiearmen, nieuwe armen, enz.), leeftijd, etnische afkomst, mate van zelfredzaamheid, enz. Het vrijetijdsbeleid moet ook rekening houden met evoluties bij de Gentse bevolking. Gekleurde armoede rukt op. Ook moet er oog zijn voor de allerarmste of meest kwetsbare groepen. Drempels zijn vaak gemeenschappelijk, maar soms ook heel specifiek en vragen een aanpak op maat.

Het netwerk zal de komende jaren inzetten op een aantal prioriteiten, meer bepaald de vrijetijdsparticipatie van kinderen, jongeren en gezinnen met jonge kinderen, de gekeurde armoede binnen het vrijetijd domein en op de participatie van de meest kwetsbare groepen. Dit betekent echter niet dat er minder aandacht zal zijn voor de andere mensen in armoede.

Belang van inspraak en participatie van armen zelf

Acties en uitgangspunten van het netwerk dienen steeds getoetst te worden aan de doelgroep zelf. Rekening houden met hun noden en behoeften en het integreren van hun ervaringsdeskundigheid is een uitgangspunt. ‘Samen met’ in plaats van ‘voor’ de doelgroep geniet de voorkeur en verhoogt de slaagkans van projecten.

Zelfredzaamheid maximaal stimuleren

Acties ikv vrijetijdsparticipatie mogen niet betuttelend zijn en moeten vertrekken vanuit waardigheid en erkenning geven. Mensen moeten zoveel mogelijk versterkt worden om eigen keuzes te maken. Het uitgangspunt dat iedereen weet waarop hij recht heeft en op eigen kracht deze rechten kan uitputten (veronderstelde zelfredzaamheid), klopt echter niet met de werkelijkheid van veel mensen in armoede. Soms is begeleiding en ondersteuning wenselijk.

Geen gratis aanbod, wel betaalbare prijzen

Cultuur en vrijetijd zijn nooit gratis. De eigen inbreng van mensen in armoede blijft belangrijk, hoe beperkt ook. Maar het betalen van een fair en haalbaar deel van de ticketprijs vormt ook een engagement en garandeert de waardigheid van elke persoon. Kortingen moeten hoog zijn zodat de prijzen betaalbaar blijven. Ook de verborgen kosten en de totale gezinskost voor een avondje uit of een daguitstap spelen een doorslaggevende rol in het al dan niet kunnen participeren.

Evenwicht tussen vraag- en aanbodgestuurde aanpak

Een louter vraaggestuurd aanbod is even onwenselijk als een louter aanbodgestuurd vrijetijdsaanbod. Naast eigen keuzes, moeten ook mensen in armoede de kans krijgen met minder gekende en minder evidente (commerciële) vrijetijdsvormen kennis te maken.

⁴ Deze visie werd geformuleerd door de stuurgroep vanuit de afsprakennota 2009-2013 en de concretisering ervan.

Mensen niet verplichten wel kansen bieden.

Mensen moeten kansen en impulsen krijgen om te participeren aan het vrijetijdsaanbod. Dit kan echter nooit een verplichting zijn.

Prioriteit voor kinderen in armoede

Cultuur, sport en vrijetijdsverenigingen geven kinderen vanaf een heel jonge leeftijd alle kansen om vaardigheden en inzichten te ontwikkelen op alle vlakken en zo een positief zelfbeeld op te bouwen, zelfvertrouwen op te doen in wat ze ondernemen.

Belang van activiteiten met sociaal-integratieve aspecten

Vaak beschikken mensen in armoede over een heel beperkt sociaal netwerk. Naast individuele occasionele activiteiten (museumbezoek, theatervoorstelling, enz.) bieden vooral georganiseerde activiteiten met een zekere regelmaat de meeste kansen tot ontplooiing en sociale integratie. Het groepsaspect verdient dan ook extra aandacht. Initiatieven vertrekken daarom best vanuit een inclusieve benadering.

Investeren in ontplooiing van mensen

Cultuur, sport en vrijetijdsbesteding zijn heel belangrijk ook voor het ontdekken en ontwikkelen van talenten bij mensen. Mensen in armoede krijgen minder kansen om hun talenten te ontdekken, te ontwikkelen en te verwezenlijken als mens. Daarom moet er voldoende ingezet worden op het stimuleren van actieve vrijetijdsbeoefening, vertrekkend vanuit de krachten van de persoon in armoede.

Drempelverlagend werken

Deelnemen aan cultuur, sport en ontspanning vraagt wel dat je een aantal drempels overwint. Daarbij wordt niet alleen gewerkt aan het wegnemen van de financiële drempel, maar ook aan de vele andere drempels (communicatie, gezelschap, bereikbaarheid, cultuurverschillen, gezinssituatie, enz.). Per doelgroep kunnen de drempels ook verschillend zijn.

Inzetten op verschillende sporen

Eén methodiek zal niet toereikend zijn om alle groepen te bereiken. Er wordt dan ook geopteerd voor een brede waaier van acties:

- toeleidingsactiviteiten naar het reguliere aanbod
- gezamenlijke groepsactiviteiten van mensen in armoede
- specifiek aanbod op maat voor mensen in armoede
- individuele kortingssystemen

Gezamenlijke verantwoordelijkheid

Werken rond vrijetijdsparticipatie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het beleid en de vrijetijdsverstrekkers zelf. Ook deze laatste hebben een verantwoordelijkheid om hun drempels te verlagen en inspanningen te doen om mensen in armoede te bereiken. Ook de kleinere initiatieven moeten op maat van hun draagkracht betrokken worden. Verantwoordelijkheid daar leggen waar ze thuishoort, blijft de boodschap.

Werken aan maatschappelijke integratie is een langetermijnproces. Een breed draagvlak van partners voor projecten en een solidaire verdeling van de financiële inspanningen tussen overheid, aanbieder en participant, vormt de beste garantie voor duurzame effecten en structurele veranderingen.

Deregulering en laagdrempeligheid

Voor de doelgroep moet het aanbod zo toegankelijk mogelijk zijn. Hun recht op deelname aan het vrijetijdsaanbod mag niet gehypothekeerd worden door het invoeren van een omslachtige aanvraagprocedure. Anderzijds, langs de kant van de aanbieder moet ook de administratieve last laag en de regelgeving beperkt en duidelijk gehouden worden.

Versterken van het bestaande

Het is niet de bedoeling een apart circuit van acties en projecten op te zetten voor mensen in armoede naast het bestaande aanbod. Eerder dan nieuwe vrijetijdsinitiatieven op te starten dienen acties en projecten die hun effectiviteit inzake toeleiding naar en participatie aan het aanbod bewezen hebben, versterkt te worden. Het netwerk vertrekt van een inclusief beleid voor elke Gentenaar, maar met ondersteuning en begeleiding op maat voor specifieke groepen waar nodig.

Nood aan monitoring.

De effecten en resultaten worden steeds bewaakt, gemonitord en waar nodig bijgestuurd. Dragen onze acties bij tot vrijetijdsparticipatie? Zo ja voor welke groepen en in welke mate? Regelmatige evaluatie met alle betrokkenen, niet in het minst met de mensen in armoede zelf, wordt daarom geïntegreerd in de gehele werking van het netwerk. Opvolging van projecten door werkgroepen en intervisie moeten bijdragen aan het bereiken van duurzame effecten en resultaten op lange termijn.

4. Actieplan 2014-2019

Het Netwerk Vrijetijdsparticipatie heeft als doel de vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede te bevorderen door het actieplan 2014-2019 zoals hieronder verder omschreven uit te voeren en hiervoor het trekkingsrecht uit het Vlaamse Participatiedecreet aan te wenden.

Het netwerk vertrekt vanuit de visie zoals hierboven uiteengezet en houdt daarbij rekening met de evoluties die de Stad, de armoedeproblematiek en de vrijetijdsector in het algemeen zullen kennen in de komende periode.

De afsprakennota en het actieplan werden ontwikkeld vanuit een breed draagvlak in het netwerk en met betrokkenheid van mensen in armoede en vele partners uit de cultuur-, sport-, jeugd- en sociale sector en diensten van de Stad en het OCMW. Dit garandeert meteen ook een brede basis voor de uitvoering ervan.

De Afsprakennota Vrijetijdsparticipatie 2014-2019 kadert in het strategisch en financieel meerjarenplan 2014-2019 dat momenteel nog in voorbereiding is. De uitvoering van de afsprakennota blijft onder voorbehoud van goedkeuring door het college van burgemeester en schepenen van het strategisch meerjarenplan en het meerjarenbudget 2014-2019.

Een van de belangrijkste acties in de afsprakennota 2014-2019 is de invoering van een vrijetijdspas in Gent. De realisatie van een vrijetijdspas is een participatietool bij uitstek voor het Gentse aanbod inzake cultuur, sport en jeugdactiviteiten. In het Gentse bestuursakkoord wordt de invoering hiervan aangekondigd. Een vrijetijdspas voor alle Gentenaren zal worden ingevoerd, naar het voorbeeld van de Uit-pas in de regio Aalst en de A-pas in Antwerpen. De invoering van deze vrijetijdspas blijft onder voorbehoud van goedkeuring door het Gentse stadsbestuur en de goedkeuring door de Vlaamse regering van de uitrol over Vlaanderen van de Vlaamse Uit-pas. De bestaande kortingssystemen voor mensen in armoede, meer bepaald de distributie van 1-eurotickets en de 80/20-regeling worden voorlopig gecontinueerd en zullen later worden afgestemd op de Gentse vrijetijdspas.

Doelgroep mensen in armoede

Het Netwerk Vrijetijdsparticipatie richt zich tot de doelgroep mensen in armoede. Volgende personen en groepen behoren hiertoe:

- mensen met een precair inkomen (met inbegrip van senioren met GIB of IGO)
- personen met een verhoogde tegemoetkoming van de ziekteverzekering, personen met het OMNIO-statuut
- gerechtigden op een leefloon en equivalent leefloon (bestaansminimum)
- cliënten van het OCMW
- personen zonder wettige verblijfspapieren, asielzoekers en politiek vluchtelingen

- personen zonder vast verblijfsadres, dak- en thuislozen
- kinderen geboren in een kansarm gezin
- personen in schuldhulpverlening

De doelgroep zal telkens per specifieke actie of maatregel uit de lijst hierboven verder worden verfijnd en afgebakend, en dit in overleg met de Cel Armoedebestrijding en de sociale organisaties actief binnen het netwerk

Principes en uitgangspunten

1. **Alle mensen in armoede in Gent worden op een gelijke manier behandeld, ongeacht de herkomst van hun inkomen en zonder onderscheid of iemand cliënt is van het OCMW of lid is van een vereniging of sociale organisatie.**
 - Alle kortingssystemen voor vrijetijdsparticipatie verlenen mensen in armoede gelijke toegang.
 - De terugbetalingssystemen 80/20 van de Stad en het OCMW worden op elkaar afgestemd.
 - Er worden duidelijke criteria opgesteld om de doelgroep mensen in armoede af te bakenen. De lijst individuen die op die manier wordt bekomen wordt jaarlijks aangepast en vormt de basis voor het toekennen van alle individuele tegemoetkomingen voor vrijetijdsparticipatie.
2. **Er wordt ingezet op het stimuleren van actieve vrijetijdsparticipatie, onder meer door:**
 - inzetten op projecten en projectmatig werken
 - heroriëntering van de 80/20-regeling na invoering VT-pas
3. **Er wordt ingezet op de ondersteuning van de vrijetijdsparticipatie van kinderen, jongeren en gezinnen met jonge kinderen, onder meer door:**
 - heroriëntering 80/20-regeling na invoering VT-pas
 - samenwerking met organisaties die deze doelgroepen bereiken
 - inzetten op projecten en projectmatig werken
4. **Er wordt ingezet op de aanpak van gekleurde armoede in het vrijetijd domein onder meer door:**
 - Samenwerking met organisaties die deze doelgroepen bereiken
 - Maatwerk en projectmatig werken verdienen de voorkeur om bepaalde subdoelgroepen te bereiken
 - Oprichting van een werkgroep

Kortingssystemen

Onder voorbehoud van goedkeuring door het college van burgemeester en schepenen en goedkeuring van het strategisch en financieel meerjarenplan 2014-2019, wordt in Gent een individuele VT-pas ingevoerd voor mensen in armoede. De datum van invoering is afhankelijk van de timing van de Vlaamse overheid en zal vermoedelijk tussen half 2014 en half 2015 kunnen doorgaan. Onder voorbehoud van het uitrollen van de Vlaamse Uit-pas en de compatibiliteit met het Gentse concept, wordt de Gentse VT-pas geïntegreerd in een VT-pas voor alle Gentenaren.

In afwachting van de invoering van de VT-pas, worden de bestaande kortingssystemen voor mensen in armoede, meer bepaald de distributie van 1-eurotickets en de 80/20-regeling gecontinueerd en bijgestuurd.

5. Invoering VT-pas voor mensen in armoede

Onder voorbehoud van

- goedkeuring invoering vrijetijdspas door college van burgemeester en schepenen;
- goedkeuring van strategisch meerjarenplan en meerjarenbudget 2014-2019;
- uitrol van de Vlaamse VT-pas en koppeling aan de Gentse vrijetijdspas;

wordt vanaf een nader te bepalen datum een vrijetijdspas ingevoerd voor mensen in armoede toepasbaar op het grondgebied van Gent.

1. Basisprincipes

- Het kortingssysteem voor mensen in armoede wordt geïntegreerd in een VT-pas voor alle Gentenaren met puntenspaarsysteem. Dit moet het stigmatiserend effect drastisch verminderen.
- De korting voor mensen in armoede bedraagt 80%, zowel op tickets, lidgeld als inschrijvingsgeld.
- De VT-pas is voor mensen en kinderen in armoede verkrijgbaar aan het kortingstarief van 1 euro.

2. Rechthebbenden en distributie

- De vrijetijdspas is het belangrijkste instrument voor de gelijke behandeling van alle mensen in armoede en het verlenen van gelijke toegang tot korting voor het vrijetijdsaanbod.
- De VT-pas is individueel en wordt toegekend op basis van duidelijke en objectieve criteria. De doelgroep zijn mensen met OMNIO/verhoogde tegemoetkoming ziekteverzekering én mensen in schuldbemiddeling/schuldhulpverlening.
- Er wordt duidelijk bepaald vanaf welke leeftijd kinderen een eigen pas ontvangen. Het voorstel is vanaf 6 jaar.
- Mensen in armoede ontvangen een brief met voucher voor afhaling en activering van hun gratis VT-pas aan een afhaalpunt. De VT-pas wordt niet rechtstreeks opgestuurd naar de rechthebbenden. Dit laat de diensten toe om basisinformatie te geven over de toepassingsmogelijkheden en het correct gebruik van de pas.
- Met het oog op het blijvend bereiken van een deel van de doelgroep en de ondersteuning van groeps participatie vanuit verenigingen zal het principe van wildcards en/of groepspassen voor sociale organisaties worden onderzocht.

3. Een breed en divers aanbod wordt nagestreefd door
- opnemen van het stedelijk aanbod en een zo ruim mogelijk aanbod van derden
 - integreren van het huidig aanbod 1-eurotickets
 - maximaal inzetten op transparante communicatie over de VT-pas en kosten-baten voor de aanbodverstrekkers opdat heel veel partners instappen
 - de voorwaarde voor de aanbodverstrekkers is instappen in beide systemen, dus kortingspas én spaarsysteem, of niet
 - voor de financiering van de korting voor mensen in armoede wordt uitgegaan van het verdelingsprincipe 40-40-20. Lokale overheid en aanbieder/organisator staan in voor elk 40%, de participant betaalt 20%. Dit moet het engagement voor elke partners op lange termijn haalbaar maken en houden.
 - het opnemen van een legitimatiebewijs of pas voor sociale restaurants zal op vraag van de sociale organisaties worden onderzocht.

4. omkadering

- De VT-pas wordt ingevoerd in nauw overleg met de mensen in armoede en hun sociale organisaties. Een werkgroep met voldoende vertegenwoordiging van de doelgroepen en van de aanbodverstrekkers volgt de invoering van de vrijetijdspas op.
- Er is nauwgezette monitoring van effecten op de vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede en snelle bijsturing indien nodig.
- Er wordt ingezet op omkadering en begeleiding van mensen in armoede in het gebruik van de VT-pas, toeleiding naar het aanbod en opvang van niet-financiële drempels.
- Er wordt ingezet op communicatie op maat. Er wordt rekening gehouden met de digitale kloof.

6. **Afstemming van alle systemen voor financiële tegemoetkoming vrijetijdsparticipatie**

1. De 1-euro tickets

- In afwachting van de invoering van de VT-pas worden de 1-euro tickets gecontinueerd. Het aanbod bestaat enerzijds uit tickets die worden aangekocht door de Stad Gent en anderzijds uit tickets die verworven worden in het kader van sociale return voor gratis gebruik van stedelijke infrastructuur, financiële, logistieke of andere vormen van ondersteuning aan organisatoren door de Stad Gent.
- Bij invoering van de vrijetijdspas worden de 1-euro tickets geïntegreerd in de VT-pas.
- Daarnaast (dus buiten de VT-pas) wordt een beperkt aanbod 1-euro of gratis tickets behouden voor projecten met omkaderde groepstoeleiding van de meest kwetsbare groepen.
- Bij eventuele niet-invoering van de VT-pas wordt het systeem van 1-eurotickets grondig hervormd.

2. 80/20 - regelingen

- In afwachting van de invoering van de VT-pas worden de 80/20-regelingen van de Stad en het OCMW verder op elkaar afgestemd.
- Vanaf de invoering van de VT-pas wordt de 80/20-regeling heroriënteerd naar een systeem voor financiële tegemoetkoming voor:

- groeps participatie
- actieve participatie
- vrijetijdsparticipatie van specifieke doelgroepen: mensen zonder papieren, kinderen en jongeren (vakantie- en sportkampen)
 - Bij eventuele niet-invoering van de VT-pas worden de 80/20-regelingen van Stad Gent en OCMW-Gent grondig hervormd, volledig geïntegreerd in 1 systeem en toegankelijk gemaakt voor alle mensen in armoede.

Bijlage 4: Reglement 80/20 zoals van kracht in 2013

Omkadering, bemiddeling en maatwerk

7. Er wordt ingezet op transparante communicatie en vorming onder meer door:

- communicatie binnen en met het netwerk over de voortgang van uitvoering van de afsprakennota, samenstelling en leden van het netwerk, stand van zaken op bestuurlijk vlak;
- een betere communicatie door en over het aanbod naar de sociale organisaties en de doelgroep en inhoudelijke omkadering van het aanbod;
- verdere sensibilisering en inhoudelijke ondersteuning van aanbodverstrekkers door middel van advies, intervisie en vorming;
- een zorgvuldige communicatie met betrekking tot de invoering van de vrijetijdspas;
- concretiseren van de werking van het netwerk, voor alle betrokken partners, maar zeker voor de mensen in armoede zelf. Dit kan door presentatie van voorbeelden of door getuigenissen van mensen in armoede tijdens intervisie, ontmoetingsmomenten of ander overleg.

8. Er wordt ingezet op bemiddeling en omkadering op maat van doelgroepen, onder meer door:

- het garanderen van laagdrempeligheid voor de meest kwetsbare groepen.
- bemiddelaars, vrijwilligers, brugfiguren, animatoren en jongerenwerkers; straathoekwerkers, monitoren vakantiecampen, OCMW-medewerkers die de doelgroep reeds bereiken, actiever in te zetten om zo de vrijetijdsparticipatie te stimuleren;
- het uitwerken van een systeem van vrijetijdsbuddy's of ambassadeurs die mensen in armoede beter begeleiden bij hun vrijetijdsparticipatie, zal worden onderzocht. Dit systeem moet de huidige werkdruk verminderen bij sociale organisaties en verenigingen waar armen het woord nemen;
- het inrichten van ontmoetingsplaatsen (eventueel omvormen van bestaande plekken) of vrijetijdscafé 's voor het verkennen van het aanbod en het exploreren van nieuwe netwerken en nieuwe vormen van groeps participatie, zal worden onderzocht;
- het ondersteunen van organisaties met leidraden, checklists, advies op maat, enz.;
- het organiseren van intervisie over concrete vormen van omkadering en bemiddeling.

9. Er wordt ingezet op projecten en projectmatig werken:

- Met focus op de aanpak van alle, ook niet-financiële drempels
- met het accent op sport en jeugdwerk;
- door samenwerking tussen partners en de Stad/het OCMW te stimuleren;
- door het ondersteunen van organisaties bij projectuitwerking en dossieropmaak.
- door organisaties actief door te verwijzen naar andere bestaande subsidiekanalen bij de Stad en andere overheden. Er wordt in het kader van het lokale netwerk geen aparte subsidieregeling voorzien voor vrijetijdsparticipatie mensen in armoede.

Het Netwerk

10. **Er wordt ingezet op netwerking en samenwerking onder meer door:**

- het netwerk en de partners beter in kaart te brengen
- netwerking en samenwerking te versterken

11. **Er wordt ingezet op inspraak van mensen in armoede en de doorstroming van ervaringsdeskundigheid onder meer door:**

- overlegstructuren af te stemmen op inspraak mensen in armoede;
- ervaringen van mensen in armoede vaker te raadplegen en te laten doorstromen;
- mensen in armoede te betrekken van A tot Z, niet enkel bij het begin of op het einde van een traject;
- het organiseren van intervisie.

12. **Er wordt ingezet op adequate coördinatie en overlegstructuren onder meer door:**

- tijd en personeel vrijmaken en een duidelijk mandaat voor de coördinator;
- het continueren van de stuurgroep als motor achter de uitvoering van de afsprakennota;
- het voorzien bij elke dienst van een aanspreekpunt voor vrijetijdsparticipatie;
- het organiseren van een jaarlijkse Forum Vrijetijdsparticipatie en evaluatie met alle sectoren en partners;
- het inrichten van thematische werkgroepen;
- het stimuleren van meer en vooral andere vormen van overleg en samenwerking;

5. Werking van het Lokaal Netwerk Gent

Algemeen

Het Netwerk Vrijetijdsparticipatie Gent werkt vanuit een gedeelde visie, die in overleg met de betrokkenen verder wordt ontwikkeld en geconcretiseerd.

In het gehele netwerk wordt gezocht naar een maximale inspraak en betrokkenheid van de mensen die in armoede leven. Acties en instrumenten worden geëvalueerd op basis van hun ervaringen en de impact op hun vrijetijdsparticipatie. Nieuwe initiatieven worden zoveel mogelijk ontwikkeld vanuit het draagvlak van het netwerk met actieve betrokkenheid en inzet van de partners en van mensen in armoede. Niet 'voor' maar 'samen met'.

Elke partner in het netwerk staat garant voor de terugkoppeling naar de eigen sector, het departement of de dienst, de leden of achterban.

Organogram

Het Netwerk Vrijetijdsparticipatie in Gent heeft volgende geledingen:

- de coördinator verantwoordelijk voor de beleidsmatige terugkoppeling;
- bijgestaan door de stuurgroep die het geheel trekt en instaat voor de implementatie van de afsprakennota;
- ad hoc werkgroepen met wisselende samenstelling uit partners van het netwerk naargelang het thema;
- het Forum Vrijetijdsparticipatie met alle relevante organisaties en werkingen actief op vlak van vrijetijdsparticipatie van kansengroepen in Gent, inclusief de aanbodverstrekkers van cultuur, jeugdwerk en sport;
- ad hoc overlegmomenten, infosessies, evaluatie, vorming, werkmomenten, enz.

Het Kernnetwerk uit de afsprakennota 2009-2013 wordt opgeheven.

Daarnaast wordt maximaal gebruik gemaakt van de bestaande en toekomstige overlegorganen en -fora in Gent om alle mogelijke actoren te betrekken, met het oog op communicatie, advies en samenwerking. Dit zijn bv de adviesraden cultuur, sport en jeugd, het overleg buurtsport, welzijnsoverleg, de Beleidsgroep Onderwijs Gent, Werkgroep Planeet Gent, ...

Opdracht en rol van de verschillende geledingen

Coördinator

Taken:

- eindverantwoordelijkheid uitvoering afsprakennota en verantwoording aan Gentse en Vlaamse beleid;
- beheer financiële middelen en besteding trekkingsrecht P-decreet;
- opmaak nieuwe afsprakennota en jaarlijkse verantwoordingsnota;
- besluitvorming ivm opmaak en wijziging reglementen, opmaak van afsprakennota en verantwoordingsnota;
- planning overleg van stuurgroep, Forum Vrijetijdsparticipatie, evaluatievergaderingen en infosessies;

- aanspreekpunt voor beleid van de Stad en administratie Vlaamse Gemeenschap (Agentschap CJSM – team Lokaal Cultuurbeleid), niet-Gentse partners (bv Fonds Vrijetijdsparticipatie, Demos, enz.).

De coördinatie wordt waargenomen door de Stad, Dienst Cultuurparticipatie.

Stuurgroep

Taken

- De stuurgroep waakt samen met de coördinator over de krachtlijnen van de afsprakennota binnen het bredere kader van het Gentse beleid (stadsbestuur en OCMW) en van het Participatiedecreet;
- waakt samen met de coördinator over de implementatie van de afsprakennota en de voortgang van de uitvoering van het actieplan en hakt hierover knopen door;
- bewaakt de implementatie van de afsprakennota binnen de domeinen cultuur, jeugd, sport, armoedebestrijding/welzijn en integratie;
- stimuleert de samenwerking tussen de partners en de wisselwerking tussen de verschillende geledingen van het netwerk;
- stuurt de werkgroepen aan.

De stuurgroep vergadert volgens noodzaak.

Samenstelling

- Dienst Cultuurparticipatie
- Sportdienst
- Jeugddienst
- Cel Armoedebestrijding als vertegenwoordiging van de Stad en het OCMW
- Samenlevingsopbouw Gent vzw als vertegenwoordiging namens de verenigingen waar armen het woord nemen en KRAS vzw
- toevoeging van de Integratiedienst in het kader van het thema gekleurde armoede wordt overwogen

In overleg met het stadsbestuur kunnen diensten worden toegevoegd of geschrapt.

Werkgroepen

Opdracht, rol en samenstelling

Werkgroepen worden ad hoc in het leven geroepen en zijn tijdelijk. De werkgroepen werken taakgericht rond concrete agenda's, bijvoorbeeld een probleemstelling of de voorbereiding van een actie of instrument. De leden worden gekozen omwille van hun deskundigheid en ervaring. Zij kunnen afkomstig zijn uit diensten van de Stad of het OCMW, partnerorganisaties van het netwerk, kenniscentra of andere (ook buiten het netwerk). Het aantal leden is beperkt.

Vanuit het actieplan worden enkele thema's naar voor geschoven, thema's kunnen later worden toegevoegd of geschrapt:

- gekleurde armoede en vrijetijd;
- vrijetijdsparticipatie van kinderen, jongeren en gezinnen met jonge kinderen in armoede;
- actieve participatie inclusief aandacht voor materiaal en kledij;
- werkgroep Vrijetijd voor Iedereen, met en voor mensen in armoede (continuering);
- opvolggroep invoering vrijetijdspas. Deze werkgroep volgt de impact op van de vrijetijdspas

op de vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede en geeft advies over begeleiding, communicatie en samenwerking met de sociale organisaties. Mensen in armoede maken in belangrijke mate deel uit van deze werkgroep.

Forum Vrijetijdsparticipatie

Taken

Elke actieve partner van het netwerk is lid van het Forum Vrijetijdsparticipatie en kan op eigen vraag of op voorstel van de stuurgroep of van andere leden worden uitgenodigd om actief deel te nemen aan overleg, infosessies, werkgroepen, evaluaties, intervisie of ontmoetingsmomenten.

De samenstelling van het forum is bijgevolg open en kan op elk moment worden uitgebreid of gedifferentieerd. De lijst met betrokken partners bij het evaluatietraject en de opmaak van de nieuwe afsprakennota is hiervoor exemplarisch (zie bijlage 3).

Jaarlijks wordt een ontmoetingsmoment georganiseerd voor alle partners waarbij de resultaten van het vorige werkjaar en de plannen voor het komende jaar worden gepresenteerd.

Daarnaast worden volgende vormen van overleg naar voor geschoven:

- Halfjaarlijks overleg met de sociale organisaties (continuering kernnetwerk)
- Infosessies over de 80/20-regeling, de invoering van de vrijetijdspas, ...
- Intervisie en ervaringsuitwisseling over zeer concrete thema's
- vormingsmomenten over specifieke thema's, bv praktijkvoorbeelden uit andere steden
- evaluatie over deelaspecten en over het geheel van het netwerk
- face to face overleg op vraag voor ondersteuning bij projectuitwerking en opmaak subsidiedossiers
- voorbereiding en lancering van concrete projecten en initiatieven, bv vrijetijdscafé, nieuwe actie materiaal en kledij voor sport, ...

Administratieve taken

Administratieve taken en opvolging van reglementen en specifieke initiatieven worden toegewezen aan bepaalde diensten of partners binnen het netwerk. Indien noodzakelijk kan deze toewijzing worden gewijzigd na overleg met de betrokkenen. Verder wordt een billijke verdeling van taken en werklust nagestreefd tussen de diensten betrokken bij de stuurgroep.

De toewijzing van administratieve taken zoals verdeeld tijdens de periode 2009-2013 wordt voorlopig gecontinueerd:

- de Stad, Cel Armoedebestrijding: reglement 80/20, met inbegrip van de besluitvorming, contacten met de gebruikers, dossieropvolging, info en communicatie
- de Stad, Departement Cultuur en Sport: coördinatie invoering vrijetijdspas Gent
- de Stad, Dienst Cultuurparticipatie ism het OCMW– Dienst Communicatie en mmv de Stadswinkel: distributie 1-euro tickets en communicatie

In elk geval wordt de communicatie over het netwerk en de verschillende acties (zeker met het oog op de invoering van de vrijetijdspas) herbekeken i.s.m. de Stad, Dienst Communicatie.

Prioritaire partners

Volgende organisaties vervullen een prioritaire rol binnen het netwerk als vertegenwoordiger van de doelgroep mensen in armoede en omwille van hun actieve rol in de armoedebestrijding in het bijzonder op het terrein van de vrijetijdsbesteding. Om die reden zijn zij medeondertekenaar van de afsprakennota.

- **KRAS vzw:** koepel van armoedewerkingen in groot-Gent, met 14 KRAS-diensten en een gestructureerde samenwerking van een 500-tal vrijwillers over de grenzen van de eigen dienst heen, door middel van . KRAS omvat volgende werkingen verspreid over heel Gent: [Baby Nest](#), [Sociale Werken Bloemekenswijk](#), [Brugsepoort](#), [De Sloep - Onze Thuis](#), De Tinten, De Zuidpoort, [Dien-centrum Noord](#), [Geraarke](#), [Helpende Hand](#), [Huize Nieuwpoort](#), [Sint-Antoniusskring](#), [Toontje](#), ['t Vindcentje](#), [vzw Werkgroep Vluchtelingen Gent](#).
- **Sivi vzw ('t Vindcentje):** [ontplooit haar werking in de wijk Sint-Amandsberg en Dampoort. Begeleiding in de sociale dienst, materiële ondersteuning via tweedehandskledij en voedsel, onthaal en samenbrengen van mensen in armoede alsook vorming van de vrijwilligers, zijn de onmisbare pijlers van de werking. Sivi heeft daarnaast een zeer actieve cultuurgroep met maandelijkse samenkomsten en gezamenlijke activiteiten.](#)
- **De Zuidpoort vzw:** is een vereniging waar armen het woord nemen, gesitueerd in Nieuw Gent. . Daartoe gaan vrijwilligers armen opzoeken en nodigen hen uit om samen te komen in het ontmoetingshuis. Hieruit groeit er solidariteit tussen armen en vrijwilligers, maar even belangrijk tussen armen onderling. De werking omvat ontmoeting, • activiteiten (creatief koken op dinsdag, atelierwerking, uitstappen, deelname aan culturele activiteiten), groepswerking om de maand, zelfbereide maaltijd op zaterdag, individuele ondersteuning, jaarlijkse vakantie.
- **BMLIK vzw:** De Beweging van Mensen met Laag Inkomen en Kinderen is een vereniging waar armen het woord nemen, waar de armoedeproblematiek benaderd wordt in dialoog met mensen die in armoede leven. De BMLIK werkt met vrijwilligers onder de noemer van 'een vereniging van generatiearmen en medestanders' met de intentie om alle armsten te bereiken en hen te steunen in hun strijd tegen miserie en extreme armoede. In kernbijeenkomsten en via huisbezoeken worden thematisch dialogen geregistreerd en begeleid. De met elkaar gedeelde kennisopbouw tussen maatschappij, medewerkers en arme gezinnen resulteert in publicatie van dialoogbundels. Vanuit het leren van en met elkaar krijgen alle betrokkenen als meerwaarde een beter inzicht in de problematiek. Het levert een groot aantal gegevens op voor onderzoek omtrent generatiearmoede en een duidelijker zicht op het maatschappelijk wereldbeeld. De medewerkers en de gezinnen brengen getuigenissen om de onwetendheid en de vooringenomenheid tegenover de armoedeproblematiek mee te helpen wegwerken.
- **Samenlevingsopbouw Gent vzw:** onder het motto 'Kansen creëren, grondrechten garanderen' werkt Samenlevingsopbouw Gent vzw in de 19 de eeuwse gordel rond thema's zoals inkomen, wonen, onderwijs en leefbaarheid. SLO ondersteunt en versterkt kwetsbare groepen zodat zij vanuit hun krachten zelf mee oplossingen kunnen geven voor problemen die zich in hun nabijheid stellen. In samenwerking met diensten en organisaties, zet SLO samen met deze kwetsbare groepen, ook stappen om het beleid aan te sporen om tot duurzame en structurele oplossingen te komen. SLO coördineert de Gentse Overlegtafel met de erkende verenigingen waar armen het woord nemen en KRAS vzw en vertegenwoordigt hen in de stuurgroep.

6. Evaluatie

De uitvoering van de afsprakennota en het functioneren van het lokale netwerk worden op regelmatig basis geëvalueerd, met een maximale betrokkenheid van mensen in armoede en organisaties uit de cultuur-, sport-, jeugd- en sociale sector. De evaluatie sluit aan bij de opmaak van de jaarlijkse verantwoordingsnota die voor 1 april moet worden ingediend bij de bevoegde administratie van de Vlaamse Gemeenschap. Deze resultaten worden gepresenteerd en besproken op een jaarlijkse forumdag.

- De stuurgroep staat in voor de organisatie van de evaluatie van het geheel van het netwerk en de uitvoering van de afsprakennota.
- Het reglement 80/20 wordt jaarlijks geëvalueerd met de organisaties erkend onder het reglement.
- De werking en resultaten van de overlegorganen en werkgroepen worden jaarlijks geëvalueerd met de betrokkenen en door de stuurgroep.
- Bij de invoering van de vrijetijdspas worden de effecten op de vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede gemonitord. Een werkgroep met voldoende vertegenwoordigers van de doelgroepen en van de aanbodverstrekkers volgt de invoering van de vrijetijdspas op.
- Er wordt gezocht naar adequate vormen van inspraak voor mensen in armoede.
- De (schriftelijke) communicatie over de verschillende acties en initiatieven wordt gescreend op geschiktheid voor laaggeletterden en daartoe voorgelegd aan een speciale werkgroep die bij het OCMW werd opgericht.

7. Budget

Bepalingen trekkingsrecht

Het trekkingsrecht (Vlaamse subsidie Participatiedecreet) van de stad Gent bedraagt **169.650 euro**, jaarlijks voor de periode 2013-2019. Het bedrag wordt niet geïndexeerd.

- Dit bedrag wordt jaarlijks uitgekeerd op voorwaarde dat de Stad samen met het OCMW **het dubbele inbrengt**, dit is minstens 339.300 euro.
- Het totaal van de middelen die de Stad inbrengt mogen afkomstig zijn van subsidies van andere Vlaamse overheden, en van het OCMW. Het mogen nieuwe middelen zijn, maar het kunnen ook reeds bestaande middelen zijn voor reeds langer lopende initiatieven en acties.
- Inbrengen betekent binnen het Netwerk Vrijetijdsparticipatie Gent afspraken maken over de besteding van de middelen. Het betekent niet afstand doen van, of fysiek samenbrengen op één plaats. Elke dienst kan de ingebrachte middelen zelf blijven beheren.
- Jaarlijks voor 1 april (van het jaar nadien) wordt een verantwoordingsnota ingediend met opgave van de gerealiseerde uitgaven voor het bedrag van minstens 508.950 euro (= 3 x het trekkingsrecht), conform de bepalingen van het Participatiedecreet en de omzendbrieven van het bevoegde agentschap van de Vlaamse Gemeenschap. Het gaat enkel om de loutere verdeling van de middelen over de verschillende initiatieven, zonder dat hier bewijsstukken of andere verwijzingen aan hoeven te worden toegevoegd.
- De besteding van het trekkingsrecht en de verantwoording van 3 maal het trekkingsrecht gebeurt conform de bepalingen van het Participatiedecreet en de omzendbrieven van het agentschap van de Vlaamse Gemeenschap. Volgende bepalingen zijn geldig in 2013:
 - Uit de omschrijving van elk initiatief moet duidelijk blijken dat zowel de eigen ingebrachte financiële middelen (2/3) als het Vlaamse trekkingsrecht (1/3) werden besteed aan:
 - kosten ter financiering van de deelname door personen in armoede aan vrijetijdsinitiatieven, -activiteiten en -verenigingen binnen en buiten de gemeente, met inbegrip van lidgeld en voor de deelname noodzakelijke benodigdheden;
 - kosten ter ondersteuning en financiering van social-profit-initiatieven van of voor personen in armoede op sportief, jeugdwerk- of cultureel vlak.
 - Volgende kosten van het OCMW en de gemeente komen niet in aanmerking als verantwoording van de eigen inbreng en het Vlaams trekkingsrecht:
 - personeels- en opleidingskosten;
 - communicatie- en toelidingskosten;
 - kosten voor de interne werking van het netwerk;
 - kosten voor de aanmaak van een vrijetijdspas of -cheque;
 - kosten voor een sociaal restaurant;
 - kosten voor kinderopvang, uitgezonderd als deze kosten worden gemaakt zodat ouders zonder hun kinderen kunnen deelnemen aan een vrijetijdsactiviteit.
 - Het bedrag dat het OCMW ontvangt voor de aankoop van computers (cf. Koninklijk besluit van 12 juli 2012 houdende maatregelen ter bevordering van de maatschappelijke participatie en de culturele en sportieve ontplooiing van de gebruikers van de dienstverlening van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn voor het jaar 2012, art. 5, §1) mag evenmin worden ingebracht.
 - Wat de gratis activiteiten van buurtsport of jeugdwerking in kansarme buurten betreft, mogen enkel de kosten voor de mensen in armoede worden opgenomen en niet de totaliteit van de kosten. U moet m.a.w. de totale kostprijs versleutelen op basis van het percentage mensen in armoede dat heeft deelgenomen. Dit geldt eveneens voor andere jeugd-, cultuur- en sportactiviteiten waaraan een divers publiek deelneemt.
 - Als er aan personen in armoede een voordeeltarief wordt toegekend, dan brengt u het verschil tussen het volledige tarief en het voordeeltarief als uitgave in.
- 80 % van de middelen wordt gestort in het betreffende budgetjaar. Na de aanvaarding van de verantwoordingsnota wordt het saldo van 20% gestort.

- Indien niet het volledige bedrag kan worden verantwoord, dan wordt de subsidie evenredig verminderd (via inhouding saldo of terugvordering subsidie).

Interne afspraken

- Er wordt jaarlijks een voorlopige interne begroting opgemaakt voor de uitvoering van de afsprakennota van dat budgetjaar. Het trekkingsrecht van het Participatiedecreet wordt aangewend als een enveloppefinanciering voor het totaal van de afsprakennota.
- In 2013 wordt 135.000 euro voorbehouden voor het reglement 80/20. Dit budget wordt jaarlijks begroot voor de 80/20-regeling, tot aan de invoering van de vrijetijdspas.
- Het openstellen van de systemen voor financiële tussenkomst voor alle mensen in armoede zal betekenen dat met hetzelfde of zelfs een krimpend budget meer mensen moeten worden geholpen. Bij invoering van de vrijetijdspas wordt de financiering van de verschillende kortingssystemen opnieuw afgewogen en onderling op elkaar afgestemd.
- De kosten voor de ontwikkeling en de invoering van de vrijetijdspas worden door de Stad en het OCMW gedragen, en kunnen, conform de bepalingen van het Participatiedecreet en de omzendbrieven van de Vlaamse administratie, niet worden afgerekend op het trekkingsrecht, noch ingebracht in de verantwoordingsnota van dat jaar.

Besteding trekkingsrecht en eigen inbreng

Inbreng van kosten voor het trekkingsrecht van het Participatiedecreet (169.650 euro)

- De betoelaging aan de organisaties in het kader van het reglement 80/20, bedoeld voor terugbetaling van 80% van de kosten voor vrijetijdsparticipatie van hun deelnemers;
- De aankoop van tickets van evenementen voor de distributie aan 1 euro of aan sterk verminderde prijs;
- De financiële tussenkomst in de kortingen in het kader van de vrijetijdspas (vanaf de invoering ervan)

Inbreng van kosten voor de eigen inbreng van de Stad en het OCMW (minstens 339.300 euro)

- De aankoop van tickets van evenementen voor de distributie aan 1 euro of aan sterk verminderde prijs;
- De ondersteuning van projecten vrijetijdsparticipatie voor mensen in armoede (onder meer sociaal-artistieke projecten, BOP-project ikv buurtsport, projecten van de jeugddienst voor kansarme kinderen en jongeren, projecten voor deelwerkingen van het OCMW);
- De werkingsmiddelen voor de ondersteuning van de vrijetijdsparticipatie van kansarme kinderen en jongeren in het kader van de betoelaging van vzw Jong;
- De financiële tussenkomsten van het OCMW aan cliënten voor kosten van vrijetijdsparticipatie (regeling 80/20 van het OCMW)

Volgende kosten kunnen vanaf 2014 bijkomend worden ingebracht (omzendbrief 26/08/2013 via mail van Katia De Vos – Domeinverantwoordelijke gemeentelijk cultuurbeleid bij het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen)

- *Kosten voor de aanmaak van de vrijetijdspas*
- *Kosten voor communicatie over het aanbod, de vrijetijdspas en de andere toeleidings- of kortingsinstrumenten*
- *Personeelskosten in functie van het netwerk*
- *Kosten voor de interne werking van het netwerk*

De Stad en het OCMW engageren zich om gedurende de periode 2014-2019 jaarlijks minimaal het dubbele van het trekkingsrecht in te brengen, meer bepaald 339.300 euro.

Onder voorbehoud van:

- de jaarlijkse goedkeuring van het budget van de Stad;
- de jaarlijkse goedkeuring van het budget van het OCMW;
- de aanvaarding van de Afsprakennota Vrijtijdsparticipatie Gent 2014-2019 voor subsidiëring door de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur;
- wijzigingen door de Vlaamse overheid in het Participatiedecreet van 18 januari 2008, artikel 22 en in het uitvoeringsbesluit van 18 juli 2008, artikel 19 tot 26, met betrekking tot de voorwaarden voor het lokale netwerk vrijtijdsparticipatie, de afsprakennota en het jaarlijkse trekkingsrecht.

8. Geschillen

Partijen komen overeen alle geschillen welke mochten ontstaan naar aanleiding van de onderhavige afsprakennota dan wel andere afspraken die daarvan het gevolg mochten zijn, in der minne te schikken.

Indien een geschil niet langs minnelijke weg kan worden opgelost, dan geldt de klachtenprocedure opgenomen in het Participatiedecreet, artikel 22 §5 en het uitvoeringsbesluit art 24 § 1 en § 2. Deze luidt als volgt:

Alle verplichte partners en elke betrokkene bij de 'afsprakennota vrijetijdsparticipatie' kunnen, met het oog op bemiddeling, een klacht indienen tegen opmaak of uitvoering van de afsprakennota bij de door de Vlaamse Regering aangewezen dienst. De klacht moet worden ingediend uiterlijk twee maanden na indiening van de afsprakennota of verantwoordingsnota en is maar behandelbaar als die wordt vergezeld van een advies van een ter zake relevante lokale adviesraad

De Vlaamse administratie bezorgt binnen zeven werkdagen een ontvangstmelding, zowel aan de indiener als aan de betrokken besturen en de lokale adviesraad die over de klacht een advies heeft gegeven.

De Vlaamse administratie vraagt het standpunt van het college van de betrokken besturen en kan, op verzoek van een van de betrokken partijen, bemiddelen. Als de administratie de bemiddeling stopzet, spreekt de minister zich uit over de klacht en het al dan niet toekennen of terugvorderen van subsidies binnen een termijn van zestig dagen. De minister brengt zijn beslissing ter kennis van de betrokken colleges en adviesraden en van de indiener van de klacht.

Aldus overeengekomen te Gent op .. /.. /2013 en opgemaakt in ... originele exemplaren.

Elk der partijen erkent hierbij één origineel exemplaar te hebben ontvangen.

Voor de Stad

Onder opschortende voorwaarde van goedkeuring door de gemeenteraad.

de heer Paul Teerlinck, stadssecretaris,

Voor de burgemeester (bij delegatiebesluit van 3 januari 2013)

mevrouw Annelies Storms, schepen van Cultuur, Toerisme en Evenementen

mevrouw Elke Decruynaere, schepen van Onderwijs, Opvoeding en Jeugd

de heer Resul Tapmaz, schepen van Welzijn, Gelijke Kansen, Gezondheid en Sport

de heer Rudy Coddens , schepen van Seniorenbeleid, Werk en Armoedebestrijding

in uitvoering van het collegebesluit van (datum) 2013

Voor het OCMW

Onder opschortende voorwaarde van goedkeuring door de OCMW-raad

De heer Rudy Coddens, voorzitter OCMW

De heer Luc Kupers, secretaris OCMW

In uitvoering van het besluit van het Vast Bureau van het OCMW van (datum) 2013

voor De Zuidpoort vzw

de heer Diederik Janssens, voorzitter

voor SIVI vzw

mevrouw Odette Soens, afgevaardigd bestuurder

voor de Beweging van Mensen met een Laag Inkomen en Kinderen vzw

mevrouw Lieve De Grande, voorzitter

voor KRAS vzw, Koepel van armoedewerkingen in groot-Gent, als vertegenwoordiger van alle aangesloten KRAS-diensten,

Mevrouw Myriam De Brenne, bestuurder

Voor Samenlevingsopbouw Gent vzw

Mevrouw Lut Vael, coördinator

Bijlagen

Bijlage 1: Doelstellingen en resultaten van de afsprakennota 2009-2013⁵

Lokale afstemming en samenwerking

Doelen

- Afstemming en samenwerking tussen aanbod en vraag
- Afstemming en samenwerking tussen Stad Gent en OCMW
- Evenwicht tussen cultuur, sport en jeugdwerk en doortrekken van maatregelen over alle 3 domeinen
- Openstelling alle acties voor alle personen in armoede

Resultaten

- Een lijst met sociale organisaties is beschikbaar voor aanbodverstrekkers cultuur, jeugd en sport.
- Er is meer aanbod, hierbij werd ingegaan op vragen van doelgroep en aanbodverstrekkers.
- Ook binnen cultuur, jeugdwerk en sport werden veel nieuwe partners bij het netwerk betrokken.
- Er is weinig of geen afstemming met Fonds Vrijtijdsparticipatie, Steunpunt Vakantieparticipatie en de Provincie Oost-Vlaanderen.
- De maatregelen van Stad en OCMW werden grotendeels afgestemd, maar zijn nog deels apart.
- Cultuur heeft nog steeds een overwicht (historische voorsprong).
- Er is nog veel versnippering: er zijn nog veel verschillende maatregelen die deels overlappen en daarnaast zijn er belangrijke lacunes.
- Geen enkele maatregel bereikt alle mensen in armoede (het niet realiseren van de VT-pas is de belangrijkste oorzaak).
- Het federale beleid voor de OCMW's blijft onzeker, dit remt de planning en de uitvoering van het vrijetijdsbeleid, alsook de afstemming binnen het netwerk.

Inspraak, communicatie en bemiddeling op maat van mensen in armoede

Doelen

- Luisteren naar ervaringen van mensen in armoede, inspraak van onderuit en doorstroming van expertise tussen aanbodverstrekkers en sociale organisaties.
- Een drempelverlagende aanpak voor alle groepen van mensen in armoede, zo nodig op maat.
- Duidelijke en begrijpelijke communicatie op maat en overbruggen digitale kloof.

Resultaten inspraak en communicatie

- Werkgroep vrijetijd voor iedereen: rechtstreekse inspraak van mensen in armoede (over aanbod, drempels, enz.) en overleg met cultuur, jeugd en sport
- De rechtstreekse inspraak in beleid en netwerk van mensen in armoede is beperkt.
- Er zijn duidelijke en begrijpelijke folders over het aanbod 1-euro tickets. De verzending gebeurt per post en per e-mail.
- Er is een infolder en er werden infosessies georganiseerd voor sociale organisaties over het reglement 80/20 (o.a. met AGORA).
- Er werd info gegeven over het reglement 80/20 voor sportclubs en buurtsportorganisaties.
- De communicatie over de voortgang van het dossier VT-pas was zeer gebrekkig.
- Er is weinig overzicht over het geheel van acties, aanbod enz.

Resultaten bereik van de doelgroep en bemiddeling op maat

- Er zijn meer sociale organisaties actief op vlak van vrijetijdsparticipatie.
- Er zijn meer sociale organisaties vertegenwoordigd in het kernnetwerk, waardoor er een betere weerspiegeling van de doelgroepen/deelgroepen is.

⁵ Uittreksel uit: 'Netwerk en afsprakennota vrijetijdsparticipatie mensen in armoede Gent 2009-2013. Evaluatierapport', intern document, Gent 25 april 2013

- De methodiekontwikkeling op maat van doelgroepen en drempels werd gedurende 2 jaar gestimuleerd via een projectsubsidie.
- Geen enkele maatregel bereikt de gehele doelgroep van mensen in armoede.
- Er is geen systeem voor registratie en legitimatie van de doelgroep. Het OMNIO-statuut staat niet voldoende op punt en de automatische rechtentoekenning is niet gerealiseerd.
- Bepaalde doelgroepen worden onvoldoende betrokken of vertegenwoordigd: personen met een handicap of ziekte-uitkering, lage inkomens buiten het OCMW (bv lage pensioenen), gekleurde armoede.
- Er is een inhaalbeweging nodig voor (gezinnen met) kinderen en een betere verbinding met (brede) school.

Invoering van kortingssystemen binnen een bredere participatie verhogende aanpak voor vrijetijd

Doelen

- Kortingssystemen voor individuele participatie en vastleggen inkomensgrenzen voor afbakening doelgroep
- Kortingssystemen voor groepsdeelname
- Continuering van bestaande initiatieven (Fonds Vrijetijdsparticipatie, Jouw sleutel)
- Principe van solidaire kostenverdeling (Stad, aanbieder, participant betalen elk een deel)
- Hoge kortingen maar geen gratis deelname
- Vermijden van stigmatiseren van deelnemers
- De subsidie moet mensen rechtstreeks ten goede komen

Resultaten

- De VT-pas werd niet gerealiseerd. Hierdoor is er in Gent geen individueel kortingssysteem toegankelijk voor alle mensen in armoede.
- De werking van het Vlaamse Fonds Vrijetijdsparticipatie werd na een overgangsregeling gecontinueerd in de 80/20-regeling.
- Bestaande projecten zoals Jouw Sleutel werden verder gezet en uitgebreid.
- Door verkoop van 1-euro tickets in de Stadswinkel wordt stigmatisering aan kassa en loket van cultuurhuizen vermeden.
- De kortingen in Gent zijn doorgaans zeer hoog (80% en hoger) en het aanbod is zelden gratis. Er zijn wel nog verschillende kortingen en tarieven (1 euro, 80%) gangbaar.
- Initiatieven gericht op groeps participatie (Vooruit, een namiddag met ... in musea) blijven beperkt of zijn weinig zichtbaar.
- Het principe van solidaire financiering wordt niet gerealiseerd in de 80/20-regeling: aanbodverstrekkers betalen niet mee. Het grootste deel van de subsidie wordt echter aan dit systeem besteed.
- Het systeem van sociale return is onvoldoende uitgewerkt en wordt niet gelijk toegepast.
- De subsidie wordt steeds aangewend als kortingen op het aanbod en in de concrete uitwerking van projecten. De subsidie en het eigen budget van Stad en OCMW komen zo de mensen in armoede rechtstreeks ten goede.

Bijlage 2: Evaluatie afsprakennota 2009-2013: conclusies en aanbevelingen⁶

1. CONCLUSIES UIT DE EVALUATIE

1. KORTINGSSYSTEMEN

1-euro tickets

- Eenvoudig en duidelijk systeem, makkelijk voor de gebruiker: wordt zeer positief geëvalueerd door de sociale organisaties.
- 1 euro is voor bijna iedereen haalbaar. Maar misschien is het engagement van de participant hierdoor te klein?
- Vragen bij effectief gebruik van de afgehaalde tickets. De financiële drempel wordt weggenomen, maar de andere drempels blijven overeind.
- Niet bereikbaar voor alle mensen in armoede (enkel OCMW-cliënten en leden organisaties).
- Goed systeem voor passieve cultuur- en sportparticipatie, niet geschikt voor actieve participatie en jeugdwerk.
- Meer werk maken om kleinschalige initiatieven ook aan lage prijs toegankelijk te maken en zo te promoten naar de participanten toe.
- Via systeem van sociale return meer aanbodpartners betrekken, ook kleinere organisatoren.
- Tijdige communicatie, betere spreiding over het hele jaar (overaanbod in najaar) en verdere verbetering van distributiesysteem blijven aandachtspunten.
- Administratie, besluitvorming en inzet van personeelstijd bij Stad en OCMW zijn struikelblokken voor verdere uitbreiding van het systeem.

Reglement 80/20

- Het systeem van terugbetaling van gemaakte kosten steunt op de inzet van de sociale organisaties die bemiddelend optreden naar de participanten, de mensen in armoede. Dit schept mogelijkheden om de meest kwetsbare groepen op maat te ondersteunen.
- Groot voordeel dat het vraaggestuurd is, flexibel en de vrije keuze van de participant toelaat. Groot nadeel is dat het een omweg is (terugbetaling) en dat het voorschieten van de kost voor de participant en organisaties een drempel blijft.
- Vraag naar meer richtlijnen voor de verenigingen, zodat iedereen op dezelfde manier gebruik maakt van 80/20. Er zijn voorstanders en tegenstanders van een maximumbedrag per persoon.
- 80/20 is niet bereikbaar voor alle mensen in armoede. Het beperkte bereik is onrechtvaardig: individuen die niet aangesloten zijn bij een vereniging kunnen er geen gebruik van maken.
- Anderzijds blijft het terugbetalingssysteem van het OCMW parallel werken; nogal wat mensen in armoede genieten van beide systemen.
- Het systeem wordt niet gedragen door een solidaire kostenfinanciering; de aanbodverstrekkers van cultuur, sport of jeugdwerk betalen niet mee in de korting.
- Meer inzetten op actieve participatie, kinderen zijn hierbij een zeer belangrijk aandachtspunt.
- Uit alle sectoren klinkt een pleidooi om 80/20 te behouden naast de VT-pas.

Vrijtijdspas

- De realisatie van de VT-pas heeft lang op zich laten wachten, maar is nu opgenomen in het bestuursakkoord 2013-2020.
- Uit alle sectoren komen veel vragen en is er argwaan omdat niet duidelijk is wat het zal worden.
- Vraag naar inspraak van de doelgroep, over alle aspecten van de VT-pas en de afstemming met de andere kortingssystemen.
- Vraag naar automatische toekenning aan rechthebbenden op basis van eenvoudige criteria, in overleg met de sociale organisaties.
- Gevolgen van criteria: wat met mensen die nu wel gebruik kunnen maken van 80/20 maar die bij de VT-pas uit de boot vallen?
- Betrekken van aanbodverstrekkers is complex en tijdsintensief. Met alle aanbodverstrekkers een overeenkomst? Hoe uitgaven beheersbaar maken? Een maximum bedrag koppelen aan de pas? Zoeken naar win win voor organisaties om hierin mee te stappen.
- Gevaar voor te beperkt, eenzijdig aanbod.
- De verwachtingen tegenover de VT-pas zijn (te) hoog gespannen; het is een kortingssysteem, de andere drempels worden niet aangepakt. Een stormloop van kansarmen op het cultuur- en sportaanbod moet niet verwacht worden. Enkel film maakt hierop een uitzondering.
- We kunnen veel leren van Antwerpen en Aalst waar de combinatie VT-pas voor iedereen en kanspas al een tijdje loopt.

Solidaire financiering van kortingssystemen, principe van sociale return en andere kortingssystemen

- De solidaire cofinanciering van kortingssystemen is een zeer belangrijke basis voor een duurzame financiering en samenwerking op termijn. Duidelijke en bindende afspraken zijn essentieel.
- Een sociale return of solidaire financiering hoeft niet altijd financieel, maar kan ook op andere manieren: muziekschool voorziet ipv 40 %: huur van een instrument, een jeugdbeweging voorziet in kampmateriaal of een tweedehandsuniform of andere maatregelen: ophalen van kinderen, ...

⁶ Uittreksel uit: 'Netwerk en afsprakennota vrijetijdsparticipatie mensen in armoede Gent 2009-2013. Evaluatierapport', intern document, Gent 25 april 2013

- Het systeem voor sociale return in ruil voor investeringen en ondersteuning door de Stad Gent aan organisatoren en evenementen moet zo snel mogelijk worden uitgewerkt. Alle aanbodverstrekkers moeten onderworpen worden aan dezelfde voorwaarden. Sociale return door kleinere partners is niet evident. Dit moet op maat worden uitgewerkt, maar is zeker niet onmogelijk.

2. BEMIDDELING, OMKADERING EN MAATWERK

Omkaderde toeleiding

- Zeer positief onthaald door de sociale organisaties: maar misschien wat vernieuwing nodig, niet enkel cultuur.
- Sportaanbod is niet gekend, omkaderde toeleiding zou interessant kunnen zijn.
- In groep en omkaderd zijn goede manieren om drempels te overwinnen.
- Starten met groeps participatie om te komen tot individuele participatie.
- Meer actieve participatie stimuleren door een tussenaanbod (laagdrempelig aanbod) te creëren zoals buurtsport.
- Meer duurzaam participeren door meer vanuit de sector te werken.
- Kleinschalig werken, maatwerk, innovatieve methodieken: er is nog veel mogelijk. Hierop moet de komende jaren op ingezet worden binnen het netwerk.
- Er is een zeer groot tekort aan medewerkers bij de sociale organisaties om de mensen goed te omkaderen tijdens activiteiten. Het inzetten van vrijwilligers kan hier een oplossing bieden.

Een breed, divers en laagdrempelig aanbod

- Vraaggestuurde instrumenten (80/20) kunnen aanwijzingen geven waar de smaak van mensen ligt: dit goed onderzoeken en met het aanbod hierop inspelen.
- Vooral de grote culturele evenementen komen momenteel in beeld en dan nog ongelijk. In de toekomst alle cultuur aanbod, grote en kleine spelers betrekken. Goede praktijken zoals NTGent en Vooruit kunnen richtinggevend zijn voor andere cultuurhuizen.
- Participatie van kansarmen is goed ingeburgerd in de gesubsidieerde cultuursector, maar amateurkunsten, sport en actieve participatie blijven achter.
- Er is door de Stad Gent een goed laagdrempelig sportaanbod uitgewerkt, maar de vraag blijft veel groter dan het aanbod. De capaciteit van sportinfrastructuren zijn verzadigd. Er is grote vrees dat dit laagdrempelig aanbod door de Stad Gent terug zal worden afgebouwd.
- Er is nog steeds veel werk op vlak van sensibiliseren van het aanbod over alle drempels.

Projectwerking en ondersteuning van projecten

- Projectondersteuning legt het initiatief bij het veld ipv bij de overheid.
- Projecten werken maar goed als er een goed draagvlak is via samenwerking tussen partners. De Stad Gent kan het initiatief nemen om partners bij elkaar te brengen en de noden en mogelijkheden te verkennen.
- De Stad Gent kan partners ondersteunen bij het uitwerken van projecten en dossieropbouw voor subsidieaanvragen bij andere overheden (bv Vlaamse Participatiedecreet). Dit zou extra middelen en zuurstof kunnen toevoegen aan Gent, belangrijk in tijden van besparingen.
- Gent is rijk aan buurtprojecten, burgerinitiatieven, sociaal-artistieke projecten, enz. Intervisie en ervaringsuitwisseling kan ons verder helpen om die expertise in te zetten in nieuwe domeinen.

Aanpak van alle drempels, anders dan de financiële

- Er is nog steeds geen tussenkomst in de kosten voor materiaal en kledij. De invoering van de VT-pas lijkt dit nog verder weg te schuiven. Gent moet op zoek gaan naar goede voorbeelden buiten Gent en een regeling uitwerken.
- Het openbaar vervoer is een grote drempel voor veel doelgroepen en zeker ook voor mensen in armoede. Wanneer wordt hier eens echt werk van gemaakt?
- De psychologische drempel wordt erg onderschat.
- Sommige groepen (bv mensen met psychiatrische problematiek) hebben te maken met dubbele uitsluiting en stigmatisering. Informatie en sensibilisatie kan hier veel aan verhelpen. Voor kleine organisaties alleen is die opdracht te groot.
- De Stad bemiddelt en communiceert tussen aanbod en sociale organisaties, wat zeer positief is. Zal dit zo blijven?
- Veel meer investeren in communicatie, bv over gratis aanbod, over wat er allemaal bestaat aan toeleiding en laagdrempelig aanbod.
- Investeren in slimme en innovatieve communicatie om de participatie verder te verhogen, zeker in cultuur wordt dit gevraagd.
- Er is een grote nood aan intervisie, ervaringsuitwisseling en verkennen van voorbeelden in andere steden.

Bereiken van de mensen in armoede

- Een belangrijk deel van de mensen in armoede wordt niet bereikt met de huidige kortingssystemen: dat is onrechtvaardig en onaanvaardbaar. Dit moet zo snel mogelijk de wereld uit.
- Het gaat ook over het betrekken van mensen in armoede: inspraak, wederkerige samenwerking, enz.
- Er wordt nog te weinig gewerkt op maat van de bepaalde groepen: de allerzwaksten, mensen zonder papieren of vaste verblijfplaats, gekleurde armoede.
- Er is veel angst dat de VT-pas de nu wel betrokken mensen in armoede zal uitsluiten: vooral mensen met armoederisico, mensen in schuldbemiddeling.
- Vrijtijdsparticipatie kan een ingang zijn om mensen in armoede verder te helpen met andere problemen. Dat potentieel wordt nog te weinig gebruikt. Het gebrek aan medewerkers bij sociale organisaties is hier een grote belemmering.
- Het bereiken van kinderen vanuit (brede) school: nog veel mogelijk, veel werk.

- De aanpak van gekleurde armoede binnen het vrijetijdsdomein vraagt maatwerk en aanpassing van aanbod, werkwijze, attitude bij Stad Gent en aanbodverstrekkers.

3. HET NETWERK

Samenwerking, afstemming, inspraak van mensen in armoede en doorstroom van expertise

- Het netwerk betreft nu veel meer partners dan 4 jaar geleden, en dit in alle sectoren. Dit betekent wellicht dat de inzet op vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede is toegenomen en dat de resultaten ook kwalitatief en kwantitatief verbeterd zijn.
- Er is al veel meer samenwerking, maar er is nog veel meer mogelijk: meer rechtstreekse link tussen cultuuraanbieders en sociale organisaties, stimuleren van vrijetijdsdeelname voor kinderen buiten de school (school is niet cool), meer samenwerking en doorstroom tussen onderwijs en jeugdwerk.
- Opnieuw projectsubsidie geven om de multidisciplinaire aanpak van verschillende drempels op basis van samenwerkingsverbanden te stimuleren.
- Er zijn veel stappen gezet op vlak van afstemming tussen Stad en OCMW, tussen sectoren cultuur, sport en jeugd. Maar de afstemming met Steunpunt Vakantieparticipatie, Fonds Vrijetijdsparticipatie en provincie Oost-Vlaanderen laat te wensen over. Daardoor lijkt de versnippering qua acties en maatregelen eerder toegenomen dan weggewerkt.
- Rechtstreekse inspraak van mensen in armoede moet vaker, op regelmatige basis en goed voorbereid gebeuren over belangrijke dossiers (VT-pas, grote lijnen van de acties, opmaak van de afsprakennota, grote knelpunten). Wat er gebeurt met de gegeven adviezen moet transparant zijn en worden teruggekoppeld.
- Regelmatig evalueren dwingt organisaties de eigen werking onder de loep te nemen en waar nodig bij te sturen.
- Er is een grote nood aan intervisie, binnen bepaalde sectoren (bv cultuur) en tussen sectoren. Ook binnen sport kan hiermee het verschil gemaakt worden. Daar moet de komende jaren veel meer tijd voor gemaakt worden.
- Er is nood aan het zichtbaar maken van goede praktijkvoorbeelden. In de sociale sector is het eigen verhaal (“ik ben daar geweest en het was”) van belang om anderen te inspireren.

Draagvlak en beleid binnen organisaties, dynamiek en verandering

- De armoede stijgt. Binnen de sociale organisaties en verenigingen neemt de druk toe op medewerkers en vrijwilligers. Het begeleiden van participanten tijdens activiteiten (ontmoetingsfunctie, sociale en psychologische drempels) schiet er bij in. Als hier eens middelen en mensen op ingezet kunnen worden!
- Investeren in het bereiken van kansengroepen en verhoging van kwalitatieve vrijetijdsparticipatie moet een duidelijke keuze zijn van beleid en directie binnen cultuur- en sportaanbieders, jeugdwerkingen maar ook van sociale organisaties. Als het iets in de marge is, dan werkt het niet. Er zijn consequenties aan verbonden qua middelen en mensen en de interne organisatie. Vaak is dat een geleidelijk veranderingsproces.

Structuur van het netwerk, trekker en coördinatie

- Na ruim 4 jaar moeten de overlegstructuren binnen het Netwerk herbekeken worden, met het oog op meer inspraak van de doelgroep, het bereiken van sommige deelgroepen (bv gekleurde armoede, kinderen en jongeren) en ingaan op de nood aan intervisie en samenwerking cross-sectoraal.
- De coördinatie van het netwerk gebeurt best door iemand met helikopterzicht, voldoende bagage en met mandaat en tijd om die taken op zich te nemen. Een coördinator heeft een klankbord nodig.

Praktische organisatie en taakverdeling Stad Gent

- Het werkvolume voor het stadspersoneel neemt nog toe (veel meer organisaties en mensen betrokken bij vrijetijdsparticipatie). Verminderen van personeel is uit den boze, er is nood aan meer personeel.
- Binnen elke dienst van Stad en OCMW is er een aanspreekpersoon nodig inzake participatie van kansengroepen.
- De stuurgroep is een goed overleg waar veel expertise en informatie tussen de diensten doorstroomt. Vertegenwoordiging vanuit het sociale veld (nu Samenlevingsopbouw) blijft belangrijk en nodig.

2. AANBEVELINGEN VOOR DE NIEUWE AFSPRAKENNOTA 2014-2019

1. KORTINGSSYSTEMEN

- De vrijetijdspas wordt in Gent ingevoerd, conform het bestuursakkoord.
- De Gentse Vrijetijdspas wordt afgestemd op de Vlaamse Vrijetijdspas. Dit betekent dat de VT-pas voor mensen in armoede wordt geïntegreerd in een VT-pas voor iedereen.
- De uitwerking van de VT-pas voor mensen in armoede houdt rekening met:
 - inspraak van mensen in armoede en sociale sector over alle aspecten
 - zoveel mogelijk leren van de VT-pas in Antwerpen en Aalst
 - zo groot mogelijke groep rechthebbenden, o.b.v. duidelijke toekenningscriteria
 - hoge kortingen van 80%, uniform toegepast
 - zo ruim en divers mogelijk aanbod binnen cultuur, jeugdwerk en sport, stedelijk aanbod + vrije sector, om zo de keuzemogelijkheden voor mensen in armoede te vergroten
 - streven naar opname van actieve en passieve participatie in het aanbod
 - solidaire financiering van de korting, aanbod betaalt mee (voorwaarde voor deelname)
 - beperking van aantal tickets(contingentering), om de VT-pas financieel haalbaar te houden, is mogelijk.

- actief betrekken van en beroep doen op de expertise van sociale organisaties in de omkadering van de VT-pas en begeleiding van doelgroepen en deelgroepen.
- heldere communicatie op regelmatige basis over de voortgang van het dossier vrijetijdspas, ook na de startperiode en naar alle betrokkenen.
- Het systeem van 1-euro tickets wordt afgebouwd en gaat maximaal op in de VT-pas.
- Het systeem van terugbetaling van kosten (80/20) van het OCMW wordt afgebouwd (voor de activiteiten die binnen de vrijetijdspas vallen) en geïntegreerd in de VT-pas.
- Het reglement 80/20 van de Stad Gent wordt afgebouwd maar behouden als vangnet voor:
 - mensen in armoede die op basis van de overeengekomen criteria niet in aanmerking komen voor de VT-pas
 - ondersteuning van groeps participatie
 - het aanbod dat niet kan opgenomen worden in de VT-pas, wellicht vooral actieve participatie
- Het systeem van solidaire kostenfinanciering wordt uitgebreid en uitgediept:
 - 80/20-verdeling (20% voor de participant) wordt overal toegepast (1 euro wordt afgebouwd).
 - Toepassing van de solidaire verdeelsleutel 40-40-20 in de financiering van kortingen in de VT-pas en in 80/20-regeling.
 - Solidaire kostenfinanciering kan ook op andere manieren worden ingevuld zoals bv huur van instrumenten, sportmateriaal, kledij of huur infrastructuur.
 - Het systeem van sociale return wordt uitgebreid:
 - tot alle aanbodverstrekkers op een gelijkwaardige manier (bv % van de investering door de Stad), rekening houdend met de draagkracht van de organisatie.
 - diverse vormen van sociale return (andere dan gratis tickets) worden uitgewerkt (bv huur materiaal en infrastructuur, integrale toegankelijkheid voor mensen met beperking, ...)

2. BEMIDDELING, OMKADERING EN MAATWERK

- Er wordt meer ingezet op het aanbieden van een aanbod dat goed omkaderd wordt om de niet-financiële drempels te ondervangen (onthaal, communicatie, inhoudelijke omkadering, ...). De aanbodverstrekkers van cultuur, jeugdwerk en sport worden hierin ondersteund. Er wordt rekening gehouden met de digitale kloof.
- Er wordt een project opgezet om mensen in armoede te begeleiden tijdens de vrijetijdsactiviteiten. Hierbij worden vrijwilligers opgeleid en ingezet, zodat de sociale organisaties worden versterkt en bijgestaan. Samenwerking tussen sociale organisaties over de koepels en structuren heen wordt hierbij nagestreefd, zodat mensen in armoede meer kansen krijgen op ontmoeting en nieuwe netwerken.
- Er wordt een project opgezet waarbij mensen in armoede worden begeleid bij het verkennen van het aanbod en het gebruik van gepast kortingssystemen.
- Er wordt meer ingezet op het verhogen en stimuleren van actieve participatie aan cultuur, jeugdwerk en sport.
- De Stad Gent ondersteunt organisaties bij de uitwerking van (innovatieve) projecten op vlak van vrijetijdsparticipatie voor mensen in armoede en bij de opmaak van dossiers voor subsidieaanvraag bij andere overheden.
- Met de vrijetijdspas wordt een kortingssysteem ingevoerd waartoe ALLE mensen in armoede gelijke toegang hebben. Voor wie geen recht heeft op een vrijetijdspas met hoge korting worden andere oplossingen aangereikt via de 80/20-regeling en ondersteuning van groeps participatie.
- Er wordt meer ingezet op het wegwerken van gekleurde armoede binnen de vrijetijdssector. De specifieke drempels van deze deelgroepen (mensen zonder papieren, mensen uit diverse culturele gemeenschappen, Roma-gemeenschap in het bijzonder) worden onderzocht en een aangepaste aanpak op maat wordt uitgewerkt. Hiervoor wordt een werkgroep in het leven geroepen die een aantal trajecten op de sporen zet.
- Er wordt meer ingezet op de vrijetijdsparticipatie van de meest kwetsbare groepen.
- Er wordt meer ingezet op de vrijetijdsparticipatie van kinderen, jongeren en gezinnen met (kleine) kinderen. Hierbij wordt een betere aansluiting gezocht met de (brede) school.
- De maatregelen voor mensen in armoede en mensen met een beperking worden beter op elkaar afgestemd (doelgroepen overlappen grotendeels, maar niet volledig).
- Kleine aanbodverstrekkers van vrijetijdsactiviteiten worden meer betrokken bij het netwerk en bij de invoering van kortingssystemen (inclusief de VT-pas). We denken hierbij vooral aan amateurkunsten, sportclubs- en verenigingen, jeugdwerk, socio-cultureel verenigingsleven, enz.).

3. HET NETWERK

- Het behartigen van de vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede als een essentiële hefboom in de armoedebestrijding en als een recht voor iedereen wordt onverminderd verder gezet.
- Het aantrekken en de responsabilisering van (nieuwe) partners en actoren binnen alle sectoren gaat onverminderd verder. Op die manier wordt een bredere groep van mensen in armoede bereikt en wordt de aanpak uitgebreid en meer divers.
- Er wordt meer werk gemaakt van intervisie, ervaringsuitwisseling en instroom van goede praktijken en voorbeelden (uit andere steden en netwerken, uit andere organisaties en sectoren binnen Gent). Mensen in armoede worden hierbij betrokken.
- Allerlei samenwerkingen worden gestimuleerd tussen verschillende organisaties en tussen verschillende sectoren (vooral tussen sociale organisaties en aanbod).
- Stad Gent en OCMW Gent zoeken verdere samenwerking en afstemming van maatregelen.

- De structuur en de overlegorganen van het netwerk worden bijgestuurd. Meer overleg en samenwerking tussen aanbod en sociale sector, een betere vertegenwoordiging van alle doelgroepen/deelgroepen en een betere inspraak van mensen in armoede staan hierbij voorop.
- Het netwerk in zijn geheel en de verschillende maatregelen worden regelmatig geëvalueerd met alle betrokkenen.
- Elke dienst van Stad en OCMW (Cultuur, sport, jeugd, armoedebeleid, OCMW) heeft een aanspreekpunt of persoon inzake vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede.
- Een aantal diensten van Stad en OCMW worden actiever bij het netwerk betrokken.
- Een stuurgroep of kerngroep staat de coördinator van het netwerk bij: klankbord, knopen doorhakken, uitwisseling van expertise en doorstroom van informatie uit de diensten en departementen.

Bijlage 3: lijst participanten evaluatietraject en werkgroep nieuwe afsprakennota

Evaluatie afsprakennota 2009-2013

Sessie mensen in armoede en verenigingen waar armen het woord nemen: dinsdag 29 januari 2013, 13.30-17 uur, KRAS-lokalen Sint-Salvatorstraat

Ann Van Hoof, Peter Slosse, Willy De Kuyper, Ariane Vergult en Danny De Schepper (vzw SIVI), Tim Lefevre, Karla Persyn, Laurette Dierckx, Franky Thienpont, Eva Petit, Inge Van Lancker (Beweging van mensen met een laag inkomen en kinderen), Nellie Ivanova, Chris Bens (Hand in Hand Gent), Annette Denys, Ivo Van der Wilt, Georges Van der Straeten. (Toontje), Ria Roossens, Werner De Greve (KRAS), Joke Vindevoel, Derre Lilianne (OCMW, Emancipatorische Werking), Elke Boulasmoum (OCMW, Dienst Communicatie), Sarah Voets (OCMW, Sociale Dienstverlening), Joke Waelput (Jeugddienst), Marijke Leye, Anne Ntibansekeye (Dienst Cultuurparticipatie), Els De Vos (Departement Bevolking en Welzijn, armoedebeleid), Inge Van de Walle, Tatjana Van Driessche (Demos).

In de verenigingen waar armen het woord nemen werd de evaluatie voorbereid met een grotere groep leden, dus ... met vele anderen.

Sessie jeugd en onderwijs: donderdag 31 januari, 13.30-16.30, Jeugddienst

Patrick Hoens ('t Leebeekje), Griet De Wachter (vzw Jong), Kristien Coppenholle (Departement Onderwijs Stad Gent), Steven Van der Beke (vzw Kom-Pas Inburgering Gent), Hans Van Kerckhove (stadsondersteuner Scouts en Gidsen), Brecht Strobbe (stadsondersteuner Chiro in de Stad), Ruud Van de Velde (PBD), Céline Exter (mobiele jeugdwerker), Arwen Dewilde (Departement Onderwijs Staf), Joke Waelput (Jeugddienst Stad Gent), Marijke Leye (Dienst Cultuurparticipatie Stad Gent), Inge Vandewalle (Demos)

Sessie Netwerk Planeet Gent, 6 december 2012

Katelijn Vanbossche (Groep Intro), Fatih Kat (Sportnetwerk Noord), Brecht Strobbe (stadsondersteuner Chiro), Hans Van Kerckhove (stadsondersteuner Scouts en Gidsen Vlaanderen), Vera Haentjens (Hand in Hand), Liesbeth Van Dyke (Jes), Faye (KTA-GITO-Groenkouter); Mary-Ann De Meijer (Brede School), Davy (Provinciale Middenschool), Tamara Rosseel (Toren van Babel) en Lisa van Steenwinkel (stagiaire), Samira Wymeersch (Integratiedienst), Steven Vanderbeke (Kom-Pas), Pieter De Vis (vzw Jong), Joke Waelput (Jeugddienst)

Sessie sociale sector: dinsdag 26 februari, 14-17 uur, Jeugddienst

Wim Haec (Aanloophuis Pocoloco), Ann Van Hoof (vzw Sivi), Tim Levevre (BMLIK), Kurt Jonnaert (De Steiger), Mie Swankaert (CBE Leerpunt Gent-Eeklo), Ann-Sophie Hofman (Samenlevingsopbouw Gent vzw), Monique Van Malderen (CAW Artevelde), Chris Bens (Hand-in-Hand), Mario Govaert (De Zuidpoort), Veerle Vanhooren (TGG De Sleutel), Ann-Sofie De Backen (vzw De Sloep), Els De Vos (Cel Armoedebeleid Stad Gent), Joke Waelput, Jennifer Lamote (Jeugddienst Stad Gent), Saar Dewilde (Senioren Dienst Stad Gent), Joke Vasseur (Diversiteit en Gelijke Kansen Stad Gent), Marijke Leye (Dienst Cultuurparticipatie Stad Gent), Linda D'tlalluin (Integratiedienst Stad Gent), Inge Van de Walle, Tatjana Van Driessche (Demos)

Sessie cultuur: maandag 4 februari, 14 tot 17 uur, Dienst Cultuurparticipatie in Pakhuis Clemmen

Rozelien Callaerts (Muziekcentrum De Bijloke), Annelore Camps (Festival van Vlaanderen Gent), Claire Van Trimont (Handelsbeurs Concertzaal), Tine De Laet (Open doek), Fauve Lim, Brecht Dierckx, Saartje Cauwenbergh (NTGent), Jeroen Tavernier (Kunstencentrum Vooruit), Brigitte Pattyn (Vorming-plus Gent-Eeklo), Ilse Everaert (Uitbureau Gent vzw), Bernadette Deloosse (Design museum Gent), Filip Van de Velde, Annelies Vantyghem (SMAK), Osman Ozdemir, Lieve Van Schoors (MIAT), Nele Goethals, Lisse Frijters (De Centrale), Veerle Everaert (Bibliotheek), Elena Macheret (Circa Cultuurcentrum), Albane Vangheluwe (Jeugddienst Stad Gent), Bart Doucet (Departement. Cultuur Staf), Anne-Mie Hautekeete, Marijke Leye (Dienst Cultuurparticipatie), Inge Van de Walle (Demos)

Sessie Sport: donderdag 7 februari, 18-19.30 uur, Sportdienst in Huis van de sport

Kim Schutyser (vertegenwoordiging Wijkgezondheidscentra), Dirk Van Haelter (voorzitter Sportadviesraad), Frieda Matthijs (Judoclub Bourgoyen). Cathy Verschoore (Sportdienst Stad Gent), Marijke Leye (Dienst Cultuurparticipatie Stad Gent), Tatjana Van Driessche (Demos).

Sessie stuurgroep vrijetijdsparticipatie: maandag 4 maart, 9.30 – 12 uur, Dienst Cultuurparticipatie

Joke Waelput (Jeugddienst), Alain Saeys (Mobiele Ploeg voor Sportdienst), Els De Vos (Departement Bevolking en Welzijn, Armoedebestrijding), Sarah Voets (OCMW – Sociale Dienst verlening), Marijke Leye, Anne Ntibansekeye (Dienst Cultuurparticipatie).

Werkgroep nieuwe afsprakennota

Sessie 1 verkennen krijtlijnen: maandag 3 juni 2013, 14-17 uur, KRAS-lokalen, Sint-Salvatrostraat

Rozelien Callaerts (De Bijloke), Saar Dewilde (Seniorenendienst), Pete Tomlinson, Rony Van Damme (De Zuidpoort), Chris Bens, Nellie Ivanova (Hand in Hand), Franky Thienpont (BMLIK), Brecht Wittoeck (NTGent), Wim Beelaert (Voetbal in de stad), Joke Vasseur (Diversiteit en gelijke kansen), Jeroen Tavernier (Vooruit), Davy Van Den Heede (Bibliotheek), Ria Roosens (KRAS), Ariana Tabaku (Stedenfonds), Nele Goethals, Lisse Frijters (De Centrale), Samira Wymeersch (Integratiedienst), Brigitte Pattyn (Vorming-Plus Gent-Eeklo), Els De Vos (Cel Armoedebestrijding), Joke Waelput (Jeugddienst), Anne-Mie Hautekeete, Marijke Leye (Dienst Cultuurparticipatie), Stéphanie Staïesse (Samenlevingsopbouw), Georges Van der Straeten (Toontje), Tinne Op de Beeck (Kabinet schepen Storms), Jorre Biesmans (Kabinet schepen Decruynaere), Bieke Dobbelaere (Kabinet schepen Tapmaz), Joke Blomme (Brede School Sluizeken & Sint-Amandsberg), Lies Ledure, Lieven Vanden Abeele (MSK), Klaartje Van de Bauwhede (Circa Cultuurcentrum), Iris Degryse (OCMW Vakantiewerking), Steven Van der Beke (Kom-Pas Inburgering Gent)

Sessie 2 bespreking actieplan nieuwe afsprakennota: maandag 24 juni 2013; 14-17 uur, Jeugddienst

Rozelien Callaerts (De Bijloke), Saar Dewilde (Seniorenendienst), Pete Tomlinson, Rony Van Damme (De Zuidpoort), Nellie Ivanova (Hand in Hand), Franky Thienpont, Laurette Dierckx, Monique Van Oost (BMLIK), Dirk Crommelinck, Brecht Wittoeck (NTGent), David Rosse (De Centrale), Wim Beelaert (Voetbal in de stad), Patricia Huyghe (Bibliotheek), Ariana Tabaku (Stedenfonds), Samira Wymeersch (Integratiedienst), Brigitte Pattyn (Vorming-Plus Gent-Eeklo), Els De Vos (Cel Armoedebestrijding), Anne-Mie Hautekeete, Marijke Leye (Dienst Cultuurparticipatie), Stéphanie Staïesse (Samenlevingsopbouw), Georges Van der Straeten (Toontje), Iris Degryse (OCMW Vakantiewerking), Hans Van Kerckhove (Scouts & Gidsen), Patrick Hoens ('t Leebeekje), Griet De Wachter (vzw Jong), Marijke Leye (Dienst Cultuurparticipatie, voorzitter)

REGLEMENT 80/20 BETREFFENDE DE BETOELAGING VAN ORGANISATIES VOOR DE VRIJETIJDSPARTICIPATIE VAN MENSEN IN ARMOEDE

Art.1 Voorwerp

Binnen de perken van de kredieten, daartoe goedgekeurd op het gemeentebudget, en overeenkomstig de wet van 14 november 1983 betreffende de controle op de toekenning en op de aanwending van sommige toelagen kan het college van burgemeester en schepenen organisaties erkennen en betoelagen volgens de normen en voorwaarden die hierna worden vastgelegd.

Doel van deze erkenning en betoelaging is de toegankelijkheid te verhogen van het cultuur-, jeugwerk- en sportaanbod voor mensen in armoede die wonen of verblijven in Gent, door het wegnemen van de financiële drempel.

Dit reglement kadert in de uitvoering van artikel 22 van het decreet van 18 januari 2008 houdende flankerende en stimulerende maatregelen ter bevordering van de participatie in cultuur, jeugdwerk en sport (of Participatiedecreet genoemd), betreffende de lokale netwerken voor de bevordering van de vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede en in de uitvoering van de Afsprakennota Vrijetijdsparticipatie 2009-2013 van de Stad Gent.

Art. 2 Verklarende woordenlijst

In dit reglement wordt verstaan onder:

Vrije tijd: de tijd die overblijft na, enerzijds, de gezins- en verzorgingstijd, en anderzijds, de school- en arbeidstijd.

Vrijetijdsparticipatie: het deelnemen aan en het deelhebben in het cultuur-, jeugdwerk- en sportaanbod in de vrije tijd.

Passieve vrijetijdsparticipatie: kijken naar, bezoek aan sportwedstrijden, jeugd-evenementen, theater, concert, tentoonstelling.

Actieve vrijetijdsparticipatie: zelf beoefenen van cultuur, jeugdwerk en sport, het lidmaatschap van jeugdbeweging, sportclub, deeltijds kunstonderwijs en socio-cultureel verenigingsleven.

Activiteit: aanbod, evenement.

Groepsactiviteit: wordt geprogrammeerd vanuit een werking, is voor minimum 6 personen met een begeleider

Jeugdwerk: groepsgericht sociaal-cultureel werk op basis van niet commerciële doelen voor en door de jeugd, die daaraan deelneemt op vrijwillige basis, in de sfeer van vrije tijd, onder educatieve begeleiding en georganiseerd door particuliere jeugdverenigingen, of door gemeentelijke of provinciale openbare besturen.

Leeftijdsgerichte deelwerking: een aparte werking met een aanbod voor kinderen (min 12 jaar), een aanbod voor tieners (12-16 jaar) en/of een aanbod voor jongeren (16+)

Niet-formele educatie: een geïnstitutionaliseerde vorm van educatie die niet formeel geëvalueerd wordt en waarbij de deelnemer kennis, inzicht en vaardigheden vergroot voor zichzelf en anderen, met het oog op persoonsontplooiing en actieve participatie in een democratische samenleving.

Art. 3 Wie kan erkenning aanvragen?

Organisaties die aan volgende voorwaarden voldoen, kunnen erkend worden door de Stad Gent:

- de organisatie moet een werking ontplooien die zich prioritair richt op 'mensen in armoede'. Dit moet kunnen gestaafd worden aan de hand van het activiteitenaanbod en de statuten;
- de organisatie moet de maatschappelijke zetel hebben in Gent of haar afdelingswerking ontplooien op het grondgebied van Gent en zich hoofdzakelijk (75%) richten naar mensen die wonen of verblijven op het grondgebied van Gent.

Overheidsorganisaties, het OCMW en stedelijke diensten kunnen geen aanvragen indienen.

Art. 4 De procedure voor erkenning van organisaties

- De aanvraag:

Organisaties die in aanmerking wensen te komen voor erkenning, dienen hiertoe een aanvraagformulier in te dienen met daarbij de nodige bewijsstukken (activiteitenaanbod, statuten, ledenlijsten en deelnemerslijsten) die de werking gericht op mensen in armoede of armoedebestrijding kunnen staven.

Deze aanvraag kan het ganse jaar door worden ingediend bij de Stad Gent die hiervoor de nodige formulieren ter beschikking stelt.

■ De erkenning:

De erkenning wordt bepaald op basis van de aard van de activiteiten en de doelgroep. Bij de aanvraag tot erkenning moet de organisatie toelichten op welke manier en in welke mate men mensen in armoede met de werking bereikt.

Deze erkenning blijft voor onbepaalde duur geldig, tenzij blijkt:

- dat de toelage niet wordt aangewend voor het doel waarvoor zij is toegekend;
- dat de aanvrager niet langer aan de erkenningscriteria voldoet
- dat er gedurende 2 opeenvolgende jaren geen aanvragen werden ingediend voor betoelaging van activiteiten.

■ De beslissing:

Het college van burgemeester en schepenen neemt de beslissing tot erkenning op advies van de stuurgroep van het Netwerk Vrijtijdsparticipatie uiterlijk 30 kalenderdagen na het indienen van de aanvraag tot erkenning.

Het college van burgemeester en schepenen brengt de aanvrager uiterlijk 15 kalenderdagen na de beslissing schriftelijk op de hoogte.

Art. 5 Aard van de betoelaagde activiteiten

De toelage betreft een financiële tussenkomst in de deelnamekosten aan het cultuur-, sport- en jeugwerkaanbod, zowel in groep als individueel. Zowel de passieve als de actieve vrijtijdsparticipatie komen in aanmerking voor betoelaging.

Organisaties die een werking ontplooiën ruimer dan het grondgebied Gent kunnen enkel tussenkomsten aanvragen voor personen die in Gent wonen of verblijven. Bij groepsactiviteiten moeten groepen voor minstens 75% bestaan uit personen die wonen of verblijven op het grondgebied van de stad Gent.

Aanvragen kunnen enkel ingediend worden voor mensen in armoede, niet voor andere doelgroepen.

Organisaties die middelen krijgen van de lokale overheid in functie van het organiseren van vrijetijdsactiviteiten voor doelgroepen in armoede, kunnen voor groepsactiviteiten enkel in het kader van hun jaarwerking (september tot juni) maximum 200 Euro per leeftijdsgerichte deelwerking besteden.

Voor de buurtspeel-o-theken geldt dit maximumbedrag niet.

Vorming en opleiding kunnen enkel aangevraagd worden voor zover deze worden gevolgd in de vrijetijdssfeer en zeer duidelijk betrekking hebben op cultuur, jeugdwerk en sport. Het aanbod van instellingen uit het onderwijs (bv het deeltijds kunstonderwijs) dat hieraan voldoet, komt hiervoor in aanmerking. Ook het aanbod van het socio-culturele verenigingsleven en de niet-formele educatie komt in aanmerking. Meerdaagse kampen en stages kunnen aangevraagd worden indien deze zeer duidelijk betrekking hebben op cultuur, jeugdwerk en/of sport. Buitenlandse kampen en stages komen in aanmerking op voorwaarde dat ze gelinkt zijn aan een lidmaatschap van een Vlaamse cultuur-, jeugd- of sportvereniging.

Volgende activiteiten komen **niet** in aanmerking:

- activiteiten van de vrijetijdsindustrieën aangeboden door het Fonds Vrijtijdsparticipatie
- activiteiten waarvan de aanvrager zelf organisator is of activiteiten georganiseerd door derden in opdracht van de aanvrager organisatie.
- activiteiten van de formele educatie (o.a. Centra voor Volwassenenonderwijs)
- daguitstappen en vakanties in het buitenland
- meerdaagse vakantieparticipatie

Art. 6 De toelage

6.1. Actieve vrijtijdsparticipatie

De aanvrager kan maximum 80% van de kostprijs van de activiteit inbrengen, de deelnemer betaalt 20%.

Onder deelnamekosten wordt verstaan:

- ingangsticket of toegang met inbegrip van reservatiekosten
- lidmaatschapsbijdrage of inschrijvingsgeld met inbegrip van extra kosten voor eventuele verzekering en stages en kampen verbonden aan het lidmaatschap
- rondleidingen of gidsbeurten, met inbegrip van de huur van audiogidsen
- vervoersonkosten
- babysitkosten (op voorwaarde dat de babysit is aangesloten bij een erkende instelling).

Ook de deelnamekosten van een begeleider bij een groepsactiviteit kunnen ingebracht worden.

Vervoer- en babysitkosten kunnen enkel worden ingebracht in combinatie met de deelnamekosten van de activiteit.

Vervoersonkosten voor activiteiten buiten een straal van 50 km (enkele afstand) worden terugbetaald aan 60% in plaats van 80%.

Bij een inbreng van kosten voor vervoer met privé-wagen moet worden aangetoond dat dit de meest efficiënte keuze is, rekening houdend met de kostprijs, reistijd, bereikbaarheid van de activiteit en mobiliteit van de deelnemers. Hiervoor kan 0,3152 euro/km worden aangerekend. Dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van de gezondheidsindex van de maand april voorafgaand aan het begrotingsjaar.

6.2. Passieve vrijtijdsparticipatie

Wat betreft de passieve vrijetijdsparticipatie kunnen ticketkosten of deelnemerskosten worden vergoed met een maximum van 20 euro per ticket per persoon.

6.3. Kosten die niet worden terugbetaald

Volgende kosten worden **niet** terugbetaald:

- kosten verbonden aan de vrijetijdsparticipatie thuis (TV en DVD, computerspelletjes, games, boeken, CD, kranten en tijdschriften ...)
- kosten voor het huren of aanschaffen van kledij of materiaal nodig voor deelname
- voor deelname niet essentiële kosten, bijvoorbeeld de kosten verbonden aan een vestiaire, drankje, aankoop van een programmaboekje, gadgets, enz.

Aangevraagde activiteiten die in dezelfde periode op een kleinere afstand worden georganiseerd, worden niet weerhouden.

6.4. Andere bepalingen

Er kan slechts een beroep gedaan worden op deze financiële tussenkomst op voorwaarde dat:

- de mogelijkheden voor betoelaging met opleidingcheques zijn uitgeput
- de mogelijkheden voor betoelaging via het Steunpunt Vakantieparticipatie zijn uitgeput.

In deze gevallen kan het resterende bedrag van de deelname worden ingebracht voor betoelaging.

In alle andere gevallen komt het reglement niet tussen voor die activiteiten waarvoor reeds een financiële tussenkomst werd aangevraagd bij een andere instantie.

Art. 7 De procedure voor aanvraag voor toelage van deelnamekosten

■ De aanvraag:

Alleen organisaties die erkend zijn overeenkomstig artikel 3 en 4 van dit reglement, komen in aanmerking voor betoelaging.

Een reeds erkende organisatie kan jaarlijks vóór 1 februari een maximum bedrag aanvragen dat overeenkomt met het bedrag dat het jaar voordien werd besteed. Een afwijking van dit bedrag kan aangevraagd worden mits een grondige motivering. Nieuwe organisaties die erkend worden vragen een bedrag met een gefundeerde begroting van de geplande activiteiten en uitgaven.

Indien het uitgekeerde bedrag niet toereikend is, kan men tot 15 september een bijkomende aanvraag met een grondige motivering indienen.

De rechtspersoon die een subsidie aanvraagt die kleiner is dan 25.000 EUR wordt vrijgesteld van de verplichting haar balans en rekening alsook haar verslag inzake beheer en financiële toestand bij te voegen.

■ De beslissing:

Het college van burgemeester en schepenen neemt de beslissing op advies van de stuurgroep van het Netwerk Vrijetijdsparticipatie uiterlijk 45 kalenderdagen na het indienen van de aanvraag.

Het college van burgemeester en schepenen brengt de aanvrager na de beslissing schriftelijk op de hoogte.

■ De verantwoording:

Aanvragers worden aangemaand om bij onduidelijkheden vooraf te checken of specifieke activiteiten voldoen aan de gestelde voorwaarden.

Een financieel verslag moet volledig ingevuld en ondertekend met de nodige bewijsstukken worden ingediend vóór 1 februari van het jaar volgend op het jaar waarin de activiteiten hebben plaatsgevonden.

Alle ingebrachte kosten moeten voldoen aan de criteria van dit reglement.
Alle nodige financiële verantwoordingsstukken moeten toegevoegd worden.
Voor privé-vervoer moet de rubriek privé-vervoer volledig zijn ingevuld.

Het ingebrachte bedrag overstijgt het bedrag van de goedgekeurde aanvraag niet.

■ De uitbetaling:

Het uitbetaalde bedrag is nooit hoger dan 80% van de gemaakte kosten.

De uitbetaling van de toelage gebeurt op bevel van het college van burgemeester en schepenen, mits aan alle voorwaarden wordt voldaan.

De uitbetaling gebeurt in twee schijven:

- een voorschot van 80% van het goedgekeurde bedrag wordt onmiddellijk en uiterlijk 60 dagen na de beslissing door het college van burgemeester en schepenen uitbetaald.
- de overige 20% (= het saldo) wordt afgerekend na indiening van geldige betalingsbewijzen. Indien de kosten lager zijn dan het toegekende bedrag, dan wordt het verschil in mindering gebracht.

De uitbetaling van de toelage gebeurt door overschrijving op de post- of bankrekening van de aanvrager uiterlijk 60 kalenderdagen na de beslissing van het college.

De aanvrager verbindt zich ertoe de Stad Gent onverwijld schriftelijk op de hoogte te brengen van de wijziging van diens rekeningnummer.

Art. 8 Controle en bezwaar

■ Controle

De aanvrager(s) moet(en), overeenkomstig artikel 3 van de wet van 14.11.1983 betreffende de controle op de toekenning en aanwending van toelagen, de toelage gebruiken voor het doel waarvoor het is toegekend en moet(en) het gebruik ervan rechtvaardigen.

De aanvrager(s) dient, overeenkomstig artikel 7, lid1, 1° van voornoemde wet van 14.11.1983, de toelage geheel of gedeeltelijk terug te betalen indien

- hij de toelage niet aanwendt voor het doel waarvoor de toelage werd toegekend;
- hij de gevraagde verantwoording(en) niet verstrekt;
- hij zich verzet tegen de uitoefening van controle.

Indien blijkt dat onjuiste gegevens werden verstrekt, of dat de voorwaarden van de reglementering niet worden nageleefd, kan het college van burgemeester en schepenen beslissen geen toelage toe te kennen of de op grond van dit reglement toegestane toelage geheel of gedeeltelijk terug te vorderen van de aanvragers.

■ Bezwaar

De aanvrager kan bij het college van burgemeester en schepenen schriftelijk een gemotiveerd bezwaarschrift indienen.

Art. 9 Algemene bepalingen

Voor bijkomende informatie, aanvraagformulieren en het reglement kan men steeds terecht bij

Stad Gent
Departement Bevolking en Welzijn
Cel Armoedebestrijding
Els De Vos
Woodrow Wilsonplein 1
9000 Gent
tel: 09 266 76 65
Els.Devos@Gent.be

Art. 10 Inwerkingtreding

Dit reglement is geldig vanaf 1 januari 2011.

Het 'Stedelijk reglement 80/20 betreffende de betoelaging van organisaties voor de vrijetijdsparticipatie van mensen in armoede' zoals goedgekeurd bij gemeenteraadsbesluit dd 25 mei 2009 wordt opgeheven.